

გაზეთი გაეშალა
1930 წლის 5
ნოემბრიდან

samtredlismacne @ mail.ru

მაცნე

სამბრაღიის

N23 (9203)

20 აპრილი, 2016 წელი

ფასი 50 თეთრი

**300 ჯაჯანუკი
აგვირზე
506 კონკრეტული**

*დონორი 78 თონი
ლორე შერევის*

2

"აი ანუენდა
სამსახურს
მეტი
კომუნიკაცია"

3

შპს "ინდიკო" - ხელშეკრულებით
გათვალისწინებულ პაღებში
და ხარისხიანად

"პურივ სოფლებში გაგებლის წარმოგებენდას" ...

4

**ვსდღობთ, ძველებური
სახე შევუნარჩუნოთ
ჩვენი წიდი
"ვეფხისტყაოსანი"**

მელაურში
დამეძინა,
გავიღვიძე
ხიბლარში!

4

7

**თარი ქართულთი
კვანცხუბუხუ**

ვინ
ქმნის
მუღის
ღობ
წესიგს

**წაიკითხეთ ძალიან
ყურადღებით!**

5

300 ვაკანსიის აქტივზე 506 კონკრეტული

17 ივნისს დასრულდა საუბნო-საარჩევნო კომისიის წევრთა შესარჩევ კონკურსში მონაწილეთა რეგისტრაცია. ამის შემდეგ 55.54-ე სამტრედიის საოლქო საარჩევნო კომისიამ დაიწყო კონკურსანტთა მონაცემების გადამოწმება. ცნობისათვის, 50 უბანზე მუშაობის სურვილი 506-მა მოქალაქემ გამოთქვა. შეგახსენებთ, რომ ცალკეულ უბანზე 6 ვაკანსიური ადგილია. თითოეულში დარეგისტრირებულ კონკურსანტთა შორის ღირსეული აირჩევა. 230/2016 განკარგულების საფუძველზე 24 აგვისტოსთვის უბნის კომისიის წევრები შერჩეული უნდა იქნენ. ნანა იმნაძე, 55.54-ე სამტრედიის საოლქო-საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარე: "24 აგვისტოდან დაიწყება და 29 აგვისტოს დასრულდება პარტიების მიერ თითოეულ საუბნო-საარჩევნო კომისიაში წევრების დანიშვნა. საუბნო-საარჩევნო კომისიის წევრთა დანიშვნის უფლება აქვთ იმ პარტიებს, რომლებმაც არჩევნებში დაწესებული ზღვარი გადალახეს და იქნენ კვალიფიციურ სუბიექტებად. დაუბრუნდება საარჩევნო კომისიის წევრთა შესარჩევ კონკურსის თემას. წელს საკმაოდ დიდი აქტივობა მივიღეთ. 300 ვაკანსიური ადგილზე, 16 აგვისტოს მდგომარეობით, 400-მდე კონკურსანტი დარეგისტრირებული. ეს ნიშნავს იმას, რომ ადამიანებს ყველგან, მათ შორის ჩვენს მუნიციპალიტეტშიც, გაუჩნდათ ნდობა კონკურსების მიმართ". საოლქოს მიერ არჩეულ 6 წევრს დაემატა პარტიების მიერ დანიშნული კომისიის 7 წევრი და 8 სექტემბერს უკვე ასეთი შემადგენლობით სამტრედიის მუნიციპალიტეტის 50-ვე უბანზე საუბნო საარჩევნო კომისიის პირველი სხდომა გაიმართება.

6060 ნახტავი

ეკონომიკა 78 ათასი ლოარი შეაღწინა

სამტრედიის მუნიციპალიტეტის გამგეობამ ამ დღეებში ხელშეკრულება გააფორმა შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებრივი: "გია და კომპანია", "EG union", "ლაშა" და "მემ". სოფლის მხარდაჭერის პროგრამის ფარგლებში 20 ივლისს გამოცხადებულ ტენდერებში სამუშაოების გამოცხადების უფლება სწორედ ამ 4-მა კომპანიამ მოიპოვა. კონკრეტულად: შპს "EG union" – გომისა და საჯავახოს თემებში შენობების სარემონტო სამუშაოებს შეასრულებს, სახელშეკრულებო ღირებულებით 25 647 ლარი და 35 თეთრი. შპს "გია და კომპანია" – ეწრის, მელაურის, ნაბაკევისა და

დანირის თემებში შენობების სარემონტო სამუშაოებს უზრუნველყოფს – სახელშეკრულებო თანხა 23 053 ლარი და 66 თეთრი. შპს "ლაშა" – დაბა კულაში ადმინისტრაციული შენობის სარემონტო სამუშაოებს შეასრულებს, სახელშეკრულებო თანხა 30 197 ლარი და 56 თეთრი. შპს "გია და კომპანია" – სოფლებში მოსაცდელეების მოწყობის სამუშაოებს უზრუნველყოფს, სახელშეკრულებო თანხა 22 441 ლარსა და 24 თეთრს შეადგენს. შპს "გია და კომპანია" – გამოდმა ზონის სოფლებში არხისა და ბოგიის მოწყობის სამუშაოებს, სახელშეკრულებო ღირებულება 25 365 ლარი და 28 თეთრი. შპს "გია და კომპანია" – გადმა ზონის სოფლებში არხისა და ბოგიის მოწყობის სამუშაოებს, ღირებულება 16 183 ლარი და 70 თეთრია. შპს "მემ" – სოფელი დიდი ჯიხაიშის, იანეთისა და ბაშის თემების ტერიტორიაზე არსებული შენობა-ნაგებობების სარემონტო სამუშაოებს უზრუნველყოფს, სახელშეკრულებო თანხა 34 152 ლარი. ტენდერში გამოცხადებული სამუშაოების სახარჯთაღრიცხვო ღირებულება შეადგენდა 218 671 ლარს. ხელშეკრულებები გაფორმდა 140 671 ლარზე, ანუ ეკონომიამ 78 000 ლარი შეადგინა. ირავლი სულაია, სამტრედიის მუნიციპალიტეტის შესყიდვებისა და ადგილობრივი მოსაყრებლების განყოფილების უფროსი: "ამ სამუშაოებით დასრულდება წელს სოფლის მხარდაჭერის პროგრამის ფარგლებში გამოყოფილი თანხის ათვისება, რაც სამტრედიის მუნიციპალიტეტის 14-ვე სოფელსა და ერთ დაბას მოიცავს. აღნიშნული სამუშაოებით სოფლებში მოწესრიგდება სანიაღვრე არხები და ბოგიები, შიდა გზები, მოეწყობა მოსაცდელეები, იქ არსებულ შენობებს ჩაუტარდება რემონტი, შემოიღობება საძოვრეები და სასაფლაოები, ასევე გარემონტდება საბავშვო ბაღების შენობები, მოწესრიგდება სასმელი წყლის მაგისტრალეები. მოეწყობა ახალი მინი სტადიონები და სკვერები, გარემონტდება ძველი სკვერები და სტადიონები. ასე რომ, წელს სოფლის მოსახლეობის მიერ წარმოდგენილი პრიორიტეტული პრობლემები მოგვარებულია".

6060 ნახტავი

"აი ანენდა სამსახურს მეტი ემოციონიება"

6060 ნახტავი

ადმინისტრაციულ ერთეულებში სამტრედიის მუნიციპალიტეტის გამგებლის კოორდინაციის განყოფილების უფროსის პოზიცია ვაკანსიური აღარ არის. 9 აგვისტოს სამტრედიის მუნიციპალიტეტის გამგებლის, ვალერიანე ფოცხვერიას N37/926 ბრძანების საფუძველზე აღნიშნული თანამდებობა გიორგი ბოჭორიშვილმა დაიკავა.

შეგახსენებთ, რომ ადმინისტრაციულ ერთეულში სამტრედიის მუნიციპალიტეტის გამგებლის კოორდინაციის განყოფილების შექმნის ინიციატივით მუნიციპალიტეტის საკრებულოს დაახლოებით 5 თვის წინ მიმართა ვალერიანე ფოცხვერიამ და თანხმობა მიიღო.

კადრის შერჩევას მიუძღვნა ეს პერიოდი დასჭირდა, რასაც მუნიციპალიტეტის გამგებელი იმით ხსენის, რომ განყოფილების უფროსის პოზიციაზე რამდენიმე კანდიდატი განიხილებოდა და საბოლოოდ მან გიორგი ბოჭორიშვილზე შეაჩერა არჩევანი. გიორგი ბოჭორიშვილი სამტრედიელია. დაიბადა 1981 წლის 4 ივნისს, ქალაქ ქუთაისში, დაამთავრა მე-2 საშუალო სკოლა და 2004 წელს თბილისის ივანე ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საერთაშორისო სამართლისა და საერთაშორისო ურთიერთობების ფაკულტეტი. 2004 წლიდან იურისტის თანამდებობაზე მუშაობდა სახელმწიფო საზღვრის დაცვის სახელმწიფო დეპარტამენტში. 2006 წლიდან – ფოთში საკონტროლო გამტარი "ფოთი-პორტის" უფროსი მესახვრე-კონტროლიორი იყო. 2007 წლიდან 2008 წლამდე "ყულევი – პორტის" განყოფილების უფროსის მოადგილის თანამდებობას იკავებდა.

2009 წლიდან 2011 წლის ჩათვლით ბრუნდება "ფოთი-პორტის" განყოფილების უფროსის მოადგილედ.

გიორგი ბოჭორიშვილი 2008 წლის 8 აგვისტოს ომის მონაწილეა. 2012 წლის მაისიდან იგი აქტიურად ჩაერთო პოლიტიკურ ცხოვრებაში, "ქართული ოცნება – დემოკრატიული საქართველოს" ბიუროს წევრი გახლდა და დაწესებული 2012 წლიდან დღემდე ახალი განყოფილების შექმნა, გიორგი ბოჭორიშვილის აზრით, აუცილებლობას წარმოადგენდა: "ვთვლი, რომ აუცილებელი იყო ამ განყოფილების შექმნა, იმიტომ, რომ ძალიან დიდი სამსახურია. შედის ბევრი სტრუქტურული ერთეული, მათ შორის, როგორც ქალაქად, ასევე სოფლად გამგებლის წარმომადგენლები ტერიტორიულ ერთეულებზე. მე ვთვლი, რომ არ აწყენდა სამსახურს მეტი კოორდინირება, ასევე მეტი ჩართულობა მოქალაქეების. მე, ჩემის მხრივ, მაქსიმუმს გააკეთებ იმისათვის, რომ სამსახური მეტად კოორდინირებული იყოს. სწორი კომუნიკაციები მიხდეს მოქალაქეებსა და სხვადასხვა სამსახურებს შორის. დანარჩენის მომავალი გვიჩვენებს".

გიორგი ბოჭორიშვილი ადმინისტრაციულ ერთეულში სამტრედიის მუნიციპალიტეტის გამგებლის კოორდინაციის განყოფილების უფროსის მოვალეობას შეასრულებს მანამდე, ვიდრე ამ პოზიციაზე კონკურსი გამოცხადდება.

საარჩევნო სუბიექტების საუბრადაბოლ!

2016 წლის 8 ოქტომბრის საქართველოს პარლამენტის არჩევნების პერიოდში "სამტრედიის მაცნე" ინტელმდგანელებს საქართველოს საარჩევნო კოდექსის 50-ე მუხლისა და 2015 წლის 15 აგვისტოს საქართველოს ეროვნული კომისიის დადგენილების შესაბამისად, არჩევნების საბოლოო შედეგების გამოცხადებამდე გაზეთის ყოველ ნომერში ისარგებლებენ ფასიანი და უფასო მომსახურებით. წინასაარჩევნო აგიტაციისა და წინასაარჩევნო რეკლამისთვის გაზეთში გამოყოფილი ფასიანი და უფასო ფართის სიდიდე შეადგენს 2 გვერდს. თითოეულ სუბიექტს გაზეთის ერთ ნომერში დაეთმობა გამოყოფილი ფართის ერთი მესამედი. მისი ღირებულება შეადგენს 200 ლარს.

მანანა სირხილაძე: ბუნებით დაემთხვა ღამიერი ვარიანტი

ლევან ბაბუნაძე

საინტერესო მოსაუბრე აღმოჩნდა იურიდიული, ადამიანის უფლებათა დაცვის, სამართლებრივი და სამხანდატო საკითხთა კომისიის თავმჯდომარე, ქალბატონი მანანა სირხილაძე.

იგი საზოგადოებისთვის გაქცეული ადრე იყო ცნობილი, ვიდრე საკრებულოს წევრი გახდებოდა და საერთაშორისო ორგანიზაციები პოლიტიკაში ქალთა ჩართულობის აუცილებლობაზე განაცხადს გააკეთებდნენ.

წარმატებული ადვოკატი საკრებულოშიც წარმატებულია, კომისიის თავმჯდომარეთაგან კი, ერთადერთი ქალბატონია.

დაუვიწყარია მისთვის საქართველოს სახელმწიფო უნივერსიტეტში სტუდენტობის წლები, ლექციებს ბატონები ლევან ალექსიძე, გივი ინჯია-რევი, ვალერიან მეტრეველი, რომან შენგელია მიეითხავდნენო, სიაშვიტის ხეობით აღნიშნა.

ვიდრე საკრებულოს წევრი გახდებოდა, თითქმის 20 წელი პრაქტიკოსი ადვოკატი იყო.

-იურიდიული, ადამიანის უფლებათა დაცვის, სამართლებრივი და სამხანდატო საკითხთა კომისიის წევრები არიან ბატონები: შალვა არხუშანიანი, პაატა კობრიძე, კოტე ნაცვლიშვილი, ზვიან ფანცულაია და დავით ნიკოლეიშვილი. კომისია საჭიროების შემთხვევაში იკრიბება, ძირითადად იურიდიული საკითხები იხილება.

კომისიის თავმჯდომარედ ჩემი მუშაობის მანძილზე არ ყოფილა შემთხვევა ვინმეს ადამიანის უფლებების დარღვევის ფაქტზე მოემართოს, რაც მისასალმებელია, თუმცა არის შემთხვევები, როცა მოქალაქეებს აქვთ არასწორი მოთხოვნები, ასეთ შემთხვევებში კი, როგორც საერთოდ, ჩვენ მხოლოდ და მხოლოდ კანონის ფარგლებში, კანონის მოთხოვნათა შესაბამისად ემოქმედებთო, აღნიშნავს ქალბატონი მანანა.

ოჯახი ქვეყნის ბურჯი, პატარა სახელმწიფოა, მიყვარს ოჯახში ფუსფუსი.

წიგნების კითხვა შეგებს მეგრის, მსაბუნების კლასიკური მუსიკა, ქართული ფოლკლორით კი, აღფრთოვანებული ვარო.

ჩვენმა რესპონდენტმა 1981 წლის 13 მაისს ქართველ ფეხბურთელთა გამარჯვება მაშინ გაიხსენა, როცა ფეხბურთისადმი მის გულშემატკივრობას გაუსვა ხაზი.

ზემოთ ვთქვით, რომ ვიდრე საკრებულოში მოხვდებოდა პრაქტიკოსი ადვოკატი იყო. დედა, ამაგი არ დაუკარგა, ახალბედა იურიდიულისა თანადგომისათვის და სამადლობელი არ დაიშურა უფროსი კოლეგების ვაჟა მსხილადისა და მარლენ ცაცუასადმი, ბეჭი კარგი მახსოვს მთავნო.

საყვარელი მწერალი კონსტანტინე გამსახურდია, სამაგიდო წიგნი დათა თუთაშხიაა, შვილსაც ამ წიგნისეული სიბრძნის გათვალისწინებას ვთხოვო, განაცხადა ჩვენთან საუბარში რესპონდენტმა.

მართლმადიდებელმა ქრისტიანმა აღნიშნა ის უდიდესი დამსახურება და განუზომელი ავტორიტეტი, რაც უწმინდესსა და უნეტარესს, სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქს ილია მეორეს მიუძღვის საქართველოსა და ქართველი ერის წინაშე.

შეკითხვაზე, როგორ აფასებს პოლიტიკაში ქალთა ჩართულობის საკითხს მანანა სირხილაძე გვასუხობს: ისე როგორც ყველა სფეროში პოლიტიკაშიც კარგად უნდა იყვნენ წარმოდგენილი, აქ წინასწარ შეთავაზებული კვლევა ჩემთვის ახრით არ გამოგვაადგება, ასე, რომ იმდენი ქალი უნდა იყოს პოლიტიკაში, რამდენიც ღირსეულია, სხვა სახომს მე ვერ ვხედავო.

სიტყვის თავისუფლება, ტერორისა და ზეწოლისაგან განთავისუფლებული ბიზნესი და ბიზნესმენები, მრავალათასიანი ინვესტიციები, საყოველთაო ჯანდაცვისა და C ჰეპატიტის მუხრნალობის პროგრამები. სახელმწიფო პროგრამით შესრულებული სამუშაოები... რესპონდენტს, როგორც სახელმწიფო მოხელესა და ხალხის რჩეულს კანონიერი სიამაყის უფლებას კანონიერადვე აძლევს, თუმცა ობიექტურობიდან გამომდინარე იმასაც ამბობს, რომ გასაკეთებელი კვლავ ბევრია, სამისოდ კი გარკვეული დრო და საყოველთაო მონდობა საჭირო.

მედიის მხრიდან პოზიტივზე მეტი ყურადღება უნდა გაამახვილდეს, ობიექტურობა მოითხოვს ამასო, მცურძელბეჭით გვიტარა რესპონდენტმა. არცთუ დიდი ხნის შემდეგ მნიშვნელოვნად გაუმჯობესებული ყოფის იმედითა და განუზომელი ოპტიმიზმით დასრულდა ჩვენი საუბარი ქალბატონთან, რომელიც დღე დღეზე ელის ერთადერთი ქალიშვილის სტუდენტობას.

წარმატებებს ვუსურვებთ.

შპს "ინდიკომ" - ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ პაღაბში და ხარისხიანად

რეგიონალური განვითარების ფონდის პროგრამით სამტრედიის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე დაგეგმილი სამუშაოები მთლიანად დასრულებულია. ინფორმაციისთვის: დაიგო 19.7 კილომეტრი გზა. როგორც ცნობილია, რეგიონალური განვითარების ფონდის პროგრამით გათვალისწინებულ თანხას 209 000 ლარი დაემატა, რომლითაც ქუთაისი-ხონი-სამტრედიის ავტომაგისტრალზე, ე. წ. "მოსკვიჩების" მალაზიდან, მელაურის თემში პირველ მიწაბოგირაზე არსებულ საფეხბურთო მოედნამდე გზა დაიგება.

ზურაბ გოგია ტენდერში გამარჯვებულ კომპანიას ასახელებს: "ეს კომპანია არის შპს "ინდიკომ", დირექტორი მანანა გვასალია, რომელმაც მიმდინარე წელს ჩვენს მუნიციპალიტეტში განახორციელა რეგიონალური განვითარების ფონდის პროგრამით დაფინანსებული ობიექტების კეთილმოწყობა ასფალტბეტონის საფარით.

შპს "ინდიკომ" სამუშაოები შეასრულა ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვადებში და ხარისხიანად. იმედი გვაქვს, ახალ ობიექტსაც, რომელშიც გამარჯვებული კვლავ "ინდიკომ", ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვადებში და ხარისხიანად ჩაგვაბარებს".

ინფრასტრუქტურის სამსახურის უფროსის ინფორმაციით, მართალია, შპს "ინდიკომ" არის გამარჯვებული კომპანია, მან დამატებით კიდევ უნდა წარმოადგინოს სატენდერო პირობებით გათვალისწინებული მოთხოვნები.

შესაბამისი დოკუმენტაციის წარმოდგენის შემთხვევაში, შპს "ინდიკომთან" მუნიციპალიტეტის გამგეობა ხელშეკრულებებს, დაახლოებით, 10 დღის ვადაში გააფორმებს. რაც შეეხება ხანგრძლივობას, სამუშაოს მოცულობიდან გამომდინარე, 20 დღეს ითვალისწინებენ.

ობიექტის სახარჯთაღრიცხვო ღირებულება თავდაპირველად 209 000 ლარი იყო, ტენდერში "ინდიკომ" 20 პროცენტის ფასდაკლებით გაიმარჯვა.

ბობო ნანიტაშვილი

ნივთიერული მშვიდი სამყაროში

თბა ბაგუნიანი

ბოლო ერთი კვირაა, სამტრედიის საზოგადოების ფორუმის ცენტრში ნეგატიური ამბებით მოქმედებს.

სოფელ დაფნარში დემურ სტურუას თვითმკვლელობა მძიმე საუბრის თემაა. როგორც ცნობილია, 22 წლის ახალგაზრდა თვითმკვლელობის შემდეგ ნაპოვნ მის მიერ დაწერილ წერილში, თვითმკვლელობამდე მიყვანაში სამტრედიის შინაგან საქმეთა სამსახურის თანამშრომელს, გოდერი თევზაძეს ადანაშაულებს. საქმის ირგვლივ გამოძიების დაწყების და სამართალდამცავის დასჯის მოთხოვნით ოჯახის წევრებმა მიცვალებული დაკრძალვის დღეს პოლიციის შენობის წინ დაასვენეს. პოლიციის განყოფილებაში აცხადებენ, რომ გოდერი თევზაძემ თანამდებობა უკვე დატოვა. გარდა ამისა, სხვა კომენტარი არ კეთდება. ფაქტზე მიმდინარეობს გამოძიება. რამდენიმე დღის წინ განსვენებულ დემურ სტურუას ოჯახის წევრები ადგილობრივ პროკურატურაში დაკითხვაზე იმყოფებოდნენ. როგორც აცხადებენ: "ქუთაისელმა პროკურორებმა დაგვკითხეს, საქმის გამოძიების იმედი გავიწყდა." წინააღმდეგ შემთხვევაში კი ისინი ცხელის ამოსვენებას და ადგილობრივი პოლიციის შენობის წინ მისვენებას გეგმავენ. როგორც ოჯახის წევრები აცხადებენ, თავის ჩამოხრჩობიდან ერთი დღე-ღამე მიცვალებული ხეზე ეკიდა. სუიციდის ფაქტი "7 აგვისტოს მოხდა, გარდაცვლილი კი 8 - ში საღამოს ნახეს. გვიან ღამით გოდერი თევზაძე ამოსულა გარდაცვლილის სახლში. დემური ხეზე ჩამოხრჩვალი ნახა კიდევ; ალბათ. მის მიერ დაწერილი წერილი ექსპერტისაზე გაგზავნეთ. სამი დღე სჭირდებოდა ამ ექსპერტისას. მას მერე მეტიც გავიდა. რადგან პოლიციელია ექვმ-

იტანილი ამიტომ არ აკავებენ მას და საქმეს სატანადო მსვლელობას არ აძლევენ. ეს სახელი და გვარი სხვა ადამიანის რომ ყოფილიყო, ამდენ ხანს არ დააკავებდნენ კი არა, გაციობდნენდნენ." - ამბობს გარდაცვლილის დედა. იგი იმაზეც საუბრობს, რომ მათ ოჯახს საკუთარი საცხოვრებელი სახლი არ აქვს. ისინი ეკა აბაშიძის კუთვნილ საცხოვ-

"დემური თემა გავრდილი იყო, სახანჯლოდ ჩემს სახლში გაიხარდა კულაშში. 7 აგვისტოს დედამისისთვის მესიჯი მიუწერია. აფრთხილებდა, რომ მას ეს მესიჯი არ წაეშალა. დედას უთხარი სადაც ფულს ვინახავდი იქ რარაც დაეტოვეო. წერილი სწორედ იმ ადგილზე ვნახეთ. იგი ამჯერად ექსპერტისაზე გადაგზავნილი. მივმართავ პრეზიდენტს, იქნებ დაგვეხმაროს ექსპერტის სწორად და დროულად წარმართვაში. ხუთ დღეს კიდევ ვაძლევთ გამოძიებას. შემდეგ მიცვალებულს ამოვთხრით და პოლიციის შენობის წინ დაგვასვენებთ, ან გოდერი თევზაძეს დაუსვენებ სახლის წინ." - აცხადებს ბიკოლა დარიუჯაძე.

პროკურატურამ ექვმიტანილი პოლიციელი უკვე დაითხოვა, თუმცა, ამ ეტაპზე შედეგისათვის არანაირი კომენტარი არ კეთდება.

დაკრძალვის დღეს სამტრედიის არაერთი პოლიტიკოსი და ადამიანის უფლებადამცველი არასამთავრობო ორგანიზაცია იმყოფებოდა. ისინი ფაქტის მეთვალყურეობას კვლავ განაგრძობენ და აცხადებენ, რომ ბოლო დროს გახშირდა სამართალდამცავების მხრიდან მოქალაქეებზე ძალადობა. ამგვარი დამოყიდებულების მაგალითად არა მხოლოდ ეს კონკრეტული შემთხვევა მოყვანეთ. კომენტარები აღნიშნულთან დაკავშირებით "ადამიანის უფლებების სწავლებისა და მონიტორინგის ცენტრის" წარმომადგენელმა გურამ იმნაძემ და "საიას" ქუთაისის ფილიალის ხელმძღვანელმა გურამ სანტურთანმა გააკეთეს. ისინი მსგავს ფაქტზე საუბრობენ, არა მხოლოდ იმერეთის მასშტაბით.

მიმდინარეობს გამოძიება, რომლის დეტალებსაც ფაქტის განვითარების კვალდაკვლად მოგაწვდით.

“პურივ სოფლად გავიქცის წარმოადგენს” ...

6064 ნაწილაკები

მუნიციპალიტეტის გამგებელმა ტრადიციული თათბირის მონაწილეებს ახალი განყოფილების ახალი უფროსი ოფიციალურად წარუდგინა. გიორგი ბოჭორიშვილი ადმინისტრაციულ ერთეულში სამტრედიის მუნიციპალიტეტის გამგებლის კორდინაციის განყოფილების უფროსის მოვალეობის შემსრულებლად დაინიშნა.

ვალერიანე ფოცხვერიამ მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე მიმდინარე სამუშაოებისა და გამოცხადებულ ტენდერების შესახებ ინფორმაციები მოითხოვა.

მუნიციპალიტეტის გამგებელი ასევე დაინტერესდა ჯანდაცვისა და სოციალური სფეროს სამსახურის მიერ დაფინანსებული პროგრამებით. ლევან ახობაძის თქმით, სამტრედიის მუნიციპალიტეტის გამგებლის დახმარებისთვის ძალიან ბევრი მოქალაქე აკითხვას. თითქმის ყველა გაჭირვებულია, თუმცა უმრავლესობის დაფინანსების საშუალებას ადგილობრივი ბიუჯეტი ამ ეტაპზე არ იძლევა: “ამ ეტაპზე შეჩერებული გვაქვს დახმარების გაცემა. უარს ვერ ვუტყვი უკიდურესად მძიმე კატეგორიას. თუ არ შევზღუდეთ დახმარების გაცემა, სხვანაირად ამ ფინანსების პირობებში წლის ბოლომდე ვერ მივაღწივით. შარშან თველი წლის განმავლობაში 3200 განცხადება იყო შემოსული. წელს 7 თვის განმავლობაში 3350 განცხადება დაფიქსირებულია. ამდენად, შეუძლებელია ის, რაც 2015 წელში 12 თვის მანძილზე დაფინანსდებოდა, 2016-ში 7 თვის განმავლობაში დაფინანსდეს”.

მუნიციპალიტეტის გამგებელმა ინფორმაცია მოითხოვა აგვისტოს თვეში დაგეგმილი სპორტული ღონისძიებების შესახებ. სამსახურის უფროსის, ნატალია მანჯგალაძის თქმით: “სამტრედიის მუნიციპალიტეტი აქტიურად არის ჩართული და მხარს უჭერს სოფლებში დაგეგმილი სპორტული ღონისძიებების ჩა-

ტარებას. კერძოდ, 19 აგვისტოს გაიმართება სოფელ ჩხენიშში უბნებს შორის ჩემპიონატის ფინალური შეხვედრა ფეხბურთში. მუნიციპალიტეტის სხვადასხვა ნომინაციებში გამარჯვებულთათვის შეძენილი აქვს სპეციალური პრიზები. გარდა ამისა, 18 აგვისტოდან 29 აგვისტოს ჩათვლით სოფელ გომში გაიმართება სევერიანე თევზაძის სახელობის ჩემპიონატი ფეხბურთში. აქაც აქტიური მხარდაჭერა მუნიციპალიტეტის გამგებლის მხრიდან, ხოლო 24-28 აგვისტოს სპორტისა და ახალგაზრდობის სამსახურის ორგანიზებითა და მუნიციპალიტეტის გამგებლის მხარდაჭერით, საცხენოსნო კლუბ “სამტრედიის” ჩართულობით გაიმართება ტრადიციული ჩემპიონატი ცხენოსნობაში “სამტრედიის გრანპრი”, რომელშიც სხვადასხვა მუნიციპა-

ლამატებით ტექნიკას ითხოვს, რათა მიმდინარე პროექტები დროულად განხორციელდეს.

ლალო სოხანეიშვილს შენიშვნა ჰქონდა, რომ სოციალურად დაუცველთა ბაზაში დაბა კულაშიდან უკიდურესად გაჭირვებული ოჯახები ისევ ვერ მოხვდნენ.

ლიტეტების საცხენოსნო კლუბები მიიღებენ მონაწილეობას.

ტრადიციული თათბირის მეორე ნახევარი ტერიტორიული ერთეულებიდან მიღებული ინფორმაციების მოსმენას დაეთმო.

გამგებლის წარმომადგენლები ძირითადად კმაყოფილებას გამოთქამდნენ მათ სამოქმედო უბნებზე შესრულებული სამუშაოების ტემპითა და ხარისხით. განსაკუთრებით გაზიფიცირებით არის სოფლის მოსახლეობა კმაყოფილი. რამდენიმე სოფელი, მათ შორის ეწრის თემი

უპატრონო ძაღლების პრობლემა აწუხებს საჯავახოს თემის მოსახლეობას და არა მარტო მათ. საავტომობილო მაგისტრალის მიმდებარე ტერიტორიაზე მაწანწალა ძაღლები, თურმე, დისკომფორტს ტურისტებსაც უქმნის. ტრადიციულ თათბირზე ადგილობრივ ხელისუფლებას ამ კუთხით დახმარება შევლევ თარგამატემ სთხოვა. დასაბუთებული პასუხი საჯავახოს თემში გამგებლის წარმომადგენელს გამგებლის პირველმა მოადგილემ, დავით ბახტაძემ გა-

გაყვანის კუთხით. 3-ჯერ გაგზარდეთ ხარჯები, შესაბამისად გაიზარდა მაწანწალა ძაღლების ქალაქიდან გაყვანის რაოდენობა. თუმცა, მაინც ჩანს, რომ არასაკმარისია. რადგან ასევე საკარგოდ, გაზრდილია მაწანწალა ძაღლების რაოდენობაც. მე ვურჩევ, სოფლებში ჩვენს წარმომადგენლებს, მუდმივ კორდინაციის რეჟიმში იმუშაონ ადმინისტრაციულ სამსახურთან, ქალაქის ტერიტორიულ ერთეულთან. ასევე, სასურველია, განხორციელოს ტენდერში გამარჯვებულმა ორგანიზაციამ დამატებითი ვიზიტები სხვადასხვა ადმინისტრაციულ ერთეულებში განთავსებულ სოფლებში, მაწანწალა ძაღლების გაყვანის მიზნით”.

ისევ ხიგებზე და...

ლეონ ზაგაჩიანი

მოუთმენლად ელის ქვეყნის მოსახლეობის დიდი ნაწილი პენსიის მიღების თარიღს. აშკარაა, რომ სამუშაო უათვეცდებო პენსიის დარიგების მომენტში შესაბამისი ბანკის თანამშრომლებს. არა, პრეტენზია ნამდვილად არ გვაქვს იმ ბანკის მიმართ, რომელიც პენსიებს არ იღებს, თუნდაც იმიტომ, რომ ჯერ არ გახლავართ პენსიონერი, მაგრამ “ლიბერტი ბანკის” წინ, მიმდებარე ტერიტორიაზე თვის შუაგულში არნახული რიგები ნათელიყოფს, რომ საქმე მაინცდამაინც კარგად არ არის პენსიონერთა მომსახურების მხრივ. “წვეულ კომუნისტებს” “ველურ ყოფაში” სახლში მიჰქონდათ ხანდაზმულებისთვის პენსია. მერე 6-8 ლარიანი პენსიები თვეების მანძილზე იყინებოდა. სასწაულომომქმედი ხალხი მაინც ახერხებდა თავის შენახვას. მართალია არაა სამყოფი, თუმცა დღეს ქვეყანაში პენსია გაცილებით მაღალი რომაა წინა წლებთან შედარებით ამის არ აღნიშვნა უმაღურობა იქნებოდა. მთარული ნათქვამისა არ იყოს, სოფელი (ქვეყანა) ერთ დღეს არ აშენებულა, ამდენად, ამჯერად ნამდვილად არ ვითხოვთ რაიმე იდეალურს, არც რომელიმე კონკრეტულ ბანკს, ბანკის თანამშრომლებს ვაერიტყვებთ. უბრალოდ, აუცილებელია სისტემა დაიხვეწოს პენსიების დარიგებისა.

რად გვინდა, ვის უნდა თუნდაც 1000 ლარიანი პენსია, თუ მის ასაღებად რიგში პენსიონერებს სული ამოხდათ? საცოდავი თუ არა უხერხული სანახავია ზაფხულის ხვატსა თუ ზამთრის სუსხში შესაბამისად, ოფლში გაწეული და სიცოცხით აბუხული მოხუცების ხილვა. მართალია, საკითხს პირდაპირი მნიშვნელობით არ უკავშირდება, მაგრამ ერთხელ კიდევ იმ უხერხულობაზეც შევჩერებთ ყურადღებას მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციულ სახლში სოციალურად დაუცველ ბენეფიციარებისთვის კვირაში რამდენიმე პურის დარიგებას რომ ეხება. მხედველობაში აქაც პურის მოძიების ბენეფიციარები გვაქვს საათობით რომ უცდიან პურს. ერთი სიტყვით, თავი პენსიისა და პურის რიგში მდგარ მოხუცებად წარმოიდგინეთ და... მერე შეგვედავით.

მელაურში დამეძინა, გავიღვიძე ხიბლარში!

ლეონ ზაგაჩიანი

არავინ იფიქროს მძინარე გამიტაცა ვინმემ, ან ბახუსმეფრილმა ვერ მივაგენი სახლს.

დავიწყეთ ცოტა შორიდან. 1978 წელს, როცა ქალაქ სამტრედიის საზღვრები გაიზარდა, ქალაქის ტერიტორიას ყოფილი ნაფაღაურისა და ნახეტაურის ტერიტორიები შეუერთდა.

ასევე ქალაქს მიაკუთუნეს სამტრედიის კულამის მიმართულებით ყოფილი ლენინის, ამჟამად რესპუბლიკის ქუჩის ერთი მხარე. ე. ი. მარჯვენა მხარეს სოფელი მელაურია, ასფალტს გადავჭრით, წინ მცხოვრები მუზობლის ჭიშკარს შევადებით და უკვე ქალაქში ვართ.

მეორე უხერხულობა: მარჯვნივ მცხოვრებნი (პირით კულამისკენ) მელაურის საექიმო ამბულატორიას, შესაბამისად, სოფელ მელაურს ვეკუთვნით, მარცხნივ მცხოვრებნი კი, ქალაქს და ქალაქის შესაბამის სამედიცინო დაწესებულებას.

მესამე უხერხულობა: არჩევნებისას ერთ მხარეს მცხოვრებნი ხმას ქალაქში აძლევენ სასურველ პარტიას, თუ კანდიდატს, მეორენი კი კულამში გასწილ საარჩევნო უბანში!

მეოთხე უხერხულობა: რესპუბლიკის ქუჩის გაგრძელებაზე (კულამისკენ) მცხოვრებთ ცნობებისთვის, საქ-

მანი ქალაქებისთვის მელაურში გვიწევს მისვლა, როცა ქალაქთან უფრო ახლოს ვართ.

მეხუთე უხერხულობა: სამტრედიის, სოფელი მელაური, აი, ამ კონკრეტული მისამართის მფლობელი ვახლდით ამ წერილის ავტორი, ისე კი, როგორც მოგახსენეთ, რესპუბლიკის ქუჩის გაგრძელებაზე, ქალაქის ყოფილი საავადმყოფოდან კილომეტრში ვზინადრობ ოჯახთან ერთად.

ამ დღეებში პირადობის დამადასტურებელი მოწმობა განვაახლე და...

აღმოჩნდა, რომ საბუთზე საცხოვრებელი ადგილი არაა მითითებული. (გასაგებია, თანამედროვე კომუნისტების პირობებში წამის უსწრაფესად მოხდება ყველაფრის გაგება, მაგრამ არც იმით დაშვებულა რაიმე, თუ მისამართიც მოწმობაზე იქნებოდა). კიდევ ერთი უხერხულობა: ხიბლარის ქუჩა (შესაბამის ნომრით) ყოფილა ამჯერად ჩვენი მისამართი!

ხომ არ იყო, თქვენის აზრით, საჭირო მოსახლეობისთვის შესაბამის ორგანიზებს განემარტათ, აეხსნათ, ეთქვათ, რომ ამიერიდან მათი მისამართი შეცვლილია? ბევრს ხუმრობა ეგონა სამეზობლოში, ბევრიც ისევ ძველ მისამართს ამბობდა, როცა ვკითხე, თუ იცით ჩვენი მისამართი-თქო.

არავინ იფიქროს ან მელაურლობა, ან ხიბლარლობა, ან... გვეუხერხებოდა, მაგრამ როცა ვივლი თუ ვივლიც, “პრძნულ გადაწყვეტილებებს” იღებენ, ხალხს უნდა ჰკითხონ, თუ არ ჰკითხავენ, უთხრან მაინც უხერხულობაში რომ არ ჩავარდნენ.

მე კი, მე არც ვაჭარბებ და არც ვინმეს სიცოცხლის მოსაგვრელად მივეცი წერილს ცოტა უცნაური სათაური.

მართლაც ასე იყო, მელაურში დავიძინე, გავიღვიძე ხიბლარში. ბატონი სოსო ზაფაიას ნათქვამი მომაგონდა: მალე ქუჩაში ხალხი ერთმანეთს რომ შევხვდებით, ასე მოვახერხებთ უკან, ჰეი! ჰეი! დავუძახებთ, რატომ-თქო, როცა ვკითხე მთხრალა: მაშინ სახელი ამოუღიათ ბიძივო პირადობის მოწმობიდან, მერე სახელს ამოიღებენ, მერე გვარს და იმიტომ!

?!?

ნაიპოტოხაით ქალიან ყურადღებებით!

ეს წერილი მედიის განვითარების ფონდის, MDF-ის გეგმარეზუმე შექმნილია წაფითხლოთ. ჩვენს ვაზეთში ვადმინისტრაციის, და არა მხოლოდ ჟურნალისტებისთვის, საზოგადოებისთვის განვითარების სურვილი, მისი შინაარსის აქტუალურობიდან გამომდინარე ვაგვიჩნდა. კარგი იქნება, თუკი მას მეთხველიცა და ხელისუფლების წარმომადგენლებიც გულისხმობთ ვაგვიჩინებთ, რადგან განსაკუთრებით წინასაარჩევნოდ რამდენიმე საინტერესო მინიშნებას იძლევა მედიის როლზე მიმდინარე პოლიტიკურ პროცესებში.

ვინ ქმნის მედიის დღის ნახიგს

2015 წელს ბრიტანეთში საპარლამენტო არჩევნების გაშუქებისას, BBC-ის ვიზუალური ჟურნალისტების ჯგუფმა საზოგადოებრივი აზრის გამოკითხვების შედეგებზე დაყრდნობით, 2014 წლის ყველაზე მნიშვნელოვანი პრობლემატური საკითხების ნუსხა შეადგინა. პარალელურად მათ პრიორიტეტულ საკითხებზე ყველა პარტიის საარჩევნო პროგრამა შეისწავლეს და ამომრჩევლისთვის პოლიტიკის თემატური გზამკვლევი შექმნეს, რათა მათთვის კონკრეტული სფეროს

შესახებ განსხვავებული პარტიული ხედვა გაეცნოთ და ინფორმირებული არჩევნის გაკეთება გაეოთხებიათ. ეს ერთი შეხედვით მარტივი მაგალითი ნათლად ასახავს, თუ როგორ შეიძლება უწყობდეს ხელს საკითხებზე ორიენტირებული მედია ამომრჩევლის ინფორმირებას, რაც მისი, როგორც დემოკრატიული ინსტიტუტის, უმთავრესი ფუნქციაა. 1994 წელს ბუდაპეშტში ეუთოს სამიტში მონაწილე ყველა სახელმწიფომ აღიარა მედიის მკაფიო და მზარდი როლი საარჩევნო პროცესში, ვინაიდან, მედია უზრუნველყოფს შეუცვლელ კავშირს კანდიდატებსა და ამომრჩევლებს შორის. ის მართავს საჯარო დებატებს, ახდენს საზოგადოების ინფორმირებას პოლიტიკური პარტიების, პოლიტიკოსების, მათი პლატფორმებისა და საარჩევნო პროგრამების შესახებ. მედია აძლევს ამომრჩევლებს საშუალებას, მიიღონ ინფორმირებული გადაწყვეტილება, როდესაც ისინი საარჩევნო ურნებთან დადგებიან. ინფორმირებული არჩევანის უფლება კი დემოკრატიული არჩევნების ერთ-ერთი ასპექტია, ამიტომაც აქვს განსაკუთრებული მნიშვნელობა წინასაარჩევნო

პროცესში მედიის საქმიანობისა და მისი დღის წესრიგის შესწავლას. რა ხდება ამ მხრივ საქართველოში საპარლამენტო არჩევნებამდე რამდენიმე თვით ადრე? როგორ იყენებს მედია საკუთარ “მალაუფლებას” არჩევნების გაშუქებისას? რამდენად უსმენს მედია საზოგადოებას და რამდენად ასრულებს ის მასზე დაკისრებულ უპირველეს მოვალეობებს? 2016 წლის ივნისში ამერიკის დემოკრატიული ინსტიტუტის (NDI) მიერ ქვეყანაში ჩატარებული ბოლო კვლევის მიხედვით, საზოგადოება ყველაზე მნიშვნელოვან ეროვნულ საკითხებად სამუშაო ადგილებს, სირიების, ტერიტორიულ მოღიანობას, ინფლაციას და პენსიებს ასახელებს. მედიის განვითარების ფონდის წინასაარჩევნო მონიტორინგი, რომელიც ტელეკომპანიების – საზოგადოებრივი მაუწყებელი, “რუსთავი 2”, “იმედი”, “მესტრო”, “ტაბულა”, GDS, “პრაიმ-ტიმის” საინფორმაციო გადაცემებს მოიცავს, აჩვენებს, რომ აპრილი-ივლისის განმავლობაში მედიაში ყველაზე ხშირად პოლიტიკური პარტიების, კანდიდატების აქტივობები, მართლმსაჯულების საკითხები, პოლიტიკური კონფროტაცია, საგარეო ურთიერთობები, სა-

არჩევნო პროცესთან და კანონმდებლობასთან დაკავშირებული საკითხები შუქდებოდა. ნათელია, რომ მედიის მიერ ხშირად გაშუქებული თემები არ ემთხვევა საზოგადოებისთვის მნიშვნელოვანი საკითხების ჩამონათვალს. წინასაარჩევნო პერიოდში ქართულ ტელევიზიებში ფართოდ არაა შუქდება ეკონომიკური და სოციალური საკითხები, რაც საზოგადოებისთვის ყველაზე პრობლემატურ სფეროებს წარმოადგენს. კითხვებზე პასუხი ორი მიმართულებით შეგვიძლია ვეძებოთ – ერთი უშუალოდ მედიასთან კავშირში, მეორე კი მისგან დამოუკიდებლად. მთავარია არ დაგვიწყნდეს, რომ მედია არ ქმნის ახალ ამბავს, მან შეიძლება გადაწყვიტოს ახალი ამბებიდან რომელს რა მნიშვნელობა მიანიჭოს. მაგრამ ამ ამბის შექმნა დამოკიდებულია გარემოზე, რომელშიც ეს მედია საშუალება მაუწყებლობს. 2012 წელს, როდესაც ამჟამინდელი ხელისუფლება ქვეყნის სათავეში მოვიდა, მისი მთავარი დაპირება სამართლიანობის აღდგენა იყო. ამ პროცესში მიმდინარე გამოძიებები თუ სასამართლო დავებიც ასახავს სწორედ მედიაში პოპულარულ წინასაარჩევნო პერიოდში, პოპულარული

ტიკური პარტიები აქტიურ საარჩევნო კამპანიაში იწყებენ. მედია კი საკუთარ დღის წესრიგს ადგენს სწორედ რომ პოლიტიკურ და საზოგადოებრივ დღის წესრიგზე დაყრდნობით. მთავარია, ამ პროცესში მედიამ არ დაყაროს მიუკერძოებელი აქტივის როლი და იმ საკითხებზე გამაძვიროს ყურადღება სიღრმისეული გაშუქების გზით, რაც საზოგადოების დღის წესრიგშია და განახორციელოს მისი მთავარი ფუნქცია – საზოგადოების ინფორმირება. წინასაარჩევნო პერიოდში მედიისთვის ამ ფუნქციის შესრულება გაიცემა უფრო რთულია და ტანაც არა მხოლოდ საქართველოში. მაგალითად, მეოცე საუკუნის ბოლოს, როდესაც სპარსეთის ყურის კრიზისი გახდა ლომინანტი საკითხი, ახალი ამბების გაშუქებისას აღმოჩნდა, რომ საზოგადოებრივი აზრის კვლევების მიხედვით, ამერიკელები ამ საკითხს ქვეყნის ყველაზე მთავარ პრობლემად მიიჩნევენ. მკვლევარებმა ასევე აღმოაჩინეს, რომ ამ საკითხის მედია გაშუქება გავლენა მოახდინა პრეზიდენტ ბუშის ზოგადი საქმიანობის შეფასებაზეც, რადგან კრიზისის განმავლობაში, ბუშის შეფასება უფრო მჭიდროდ იყო დაკავშირებული მის საგარეო პოლიტიკურ საქმიანობასთან, ვიდრე მის ეკონომიკურ მიღწევებთან. კრიზისამდე კი პირიქით, ბუშის შეფასებისას მის ეკონომიკურ საქმიანობას უფრო დიდი წონა ჰქონდა, ვიდრე საგარეო პოლიტიკას. მართალია, მედია არ არის დამოუკიდებელი აქტივი დღის წესრიგის შექმნისას და პოლიტიკური აქტივობები თუ საზოგადოება, ვინც ამბავს ქმნის დიდწილად განსაზღვრავს საინფორმაციო ნაკადს, თუმცა სწორედ ამას მდგრადობის, მედიის მთავარი დილემა არჩევნების წინა პერიოდის გაშუქებისას – ან გაიზაროს BBC-ის მაგალითი და უარუვნელოს ამომრჩევლის ინფორმირების უფლება, ან ტავად იქცეს პოლიტიკურ ინსტრუმენტად წინასაარჩევნო პერიოდში.

თავს განვიხილო

რაცა მუნს ქალაქში ჰირველი ხარ...

გიორგი ტაბიძე თვრამეტი წლის პირველი ოქტომბრის გახდება. ეს სამტრედიელი ბიჭი, რომელმაც წელს მე-3 საჯარო სკოლა გერცხლის მედაღზე დაამთავრა, ერთგულ გამოცდებს ქუთაისის №1 საჯარო სკოლაში აბარებდა და, როგორც მისი თანატოლები (ასევე ვერ კიდევ აბიტურიენტები) გვეუბნებიან, გამოცდებში მიღებული მაღალი შეფასებით მრავალჯერ ყურადღებას იმეორებს.

გიორგი ტაბიძემ ეროვნულ გამოცდებში 4 საგანი ჩააბარა. ზოგად უნარჩვევებში 80 ქულიდან 76 ქულა მიიღო, უცხო ენაში (ინგლისური) 100 ქულიდან – 98, ქართულ ენასა და ლიტერატურაში 80 ქულიდან – 68, ქართულ ლიტერატურაში კი 80 ქულიდან – 65.

გიორგი ტაბიძე ზოგადი მონაცემებით უკმაყოფილო არ არის, თუმცა ორ კონკრეტულ საგანში უფრო მეტს ელოდა: “კვირები, რომ 4-ე საგანში ჩემი მხრიდან მეტის გაკეთება იყო შესაძლებელი. ზოგადი უნარების მათემატიკურ ნაწილში უმაღლესი 40 ქულა მოვაიფიცე, რაც შეეხება ვერბალურ ნაწილს, სტანდარტი არ არსებობს და ყველაფერი შესაძლებელია. ის 4 ქულაც აქ დაამატდა.

ინგლისურში იმედი ნამდვილად არ გამცრუებია, რადგან 100-ს ბევრით არ ჩამოუვარდნა. ზუსტად 98 ქულას ვვარაუდობდი. ქართული ლიტერატურის გამოცდის ჩაბარება საკმაოდ სირთულეებს მოითხოვს. ამდენად, ჩემი ქულით არც ამ შემთხვევაში ვარ უკმაყოფილო. რაც შეეხება ქართულ ენასა და ლიტერატურას, მეტს ველოდი”.

გიორგი ტაბიძემ საგანმანათლებლო პროგრამების ჩამონათვალში მხოლოდ 5 ფაკულტეტი და 4 უმაღლესი სასწავლებელი ჩაწერა. პრიორიტეტულად თავისუფალი უნივერსიტეტი აირჩია, საერთაშორისო ურთიერთობების ფაკულტეტი. როდესაც გამოცდების ჩაბარება დაასრულა და ქულები გაიფიცა, საშუალება ჰქონდა, უნივერსიტეტების თანმიმდევრობა გადაედგინებინა, თუმცა მან ეს არ გააკეთა: “სხვა დანარჩენი უმაღლესი სასწავლებლები და ფაკულტეტები თავის დანდევებს მიხნით ჩავწერე. ისე კი მხოლოდ თავისუფალი უნივერსიტეტის საერთაშორისო ურთიერთობების ფაკულტეტის სტუდენტობა მინდა; გამოცდებზე მიღებული შედეგებით თითქმის დარწმუნებული ვარ, რომ ჩავირიცხები კიდევ იქ”.

გიორგი ტაბიძე ნინოშვილის უბანში, ინტელიგენციის ოჯახში დაიბადა. დედა თეა ჩიმკაძე პროფესიით პედაგოგია, ამჟამად მას საკუთარი სილამაზის სალონი აქვს გახსნილი. პროფესიით ინჟინერი მამა მამუკა ტაბიძე საკუთარი ბიზნესითაა დაკავებული.

გიორგი ტაბიძე სასწავლებლად მშობლებმა პირველ კლასში მე-3 საჯარო სკოლაში შეიყვანეს, რომელიც მან წელს წარმატებით დაასრულა. როგორც მისი პედაგოგები მიიჩნევენ, იგი მშობლიურ სკოლას მომავალშიც ასახელებს.

გიორგი და მისი მეგობარი აბიტურიენტები ჩარიცხვის პასუხებს 25 აგვისტოდან ელოდებიან.

6067 ნახიგაპილი

აპრილი იყო მაშინ...

ცხელი აგვისტო.
წელი 1924.
ისევ სისხლი, ცრემლი, ცხედრები, შიში, ტერორი...

1921 წლის 25 თებერვლის ანექსია დაგმეს და დამოუკიდებლობის აღდგენა სცადა გულმხურვალე ქართველ პატრიოტთა ერთმა ნაწილმა. სცადეს, თავი არ დახოგეს, სისხლიც დაღვარეს, თუმცა საწადელ მიზანს ვერ მიაღწიეს.

ქაქუცა ჩილოყაშვილი ჩაუდგა შეფიცულთ სათავეში და დაიწყო საბჭოთა რეჟიმის წინააღმდეგ უთანასწორო ბრძოლა. სასტიკად გაუსწორდნენ ბოლშევიკები აჯანყებულებს, საბარგო ვაგონებში პირუტყვივით გამოწყვედილი ხალხი ვერაგულად ჩაცხრილეს. საფიზიხის ტყეში ვერაგულადვე, ყოველგვარი გასამართლების გარეშე, შეითხნბილი ბრალდებით სიცოცხლეს გამოასალმეს ქუთათელ-გაენათელი მიტროპოლიტი ნაზარი (ლუკაყა) და სამღვდლო კრებული. რამდენიმე შეფიცულთან ერთად პარიზში პოლიტიკურ ემიგრაციაში შეუერთდა ქაქუცა ჩილოყაშვილი. მოგვიანებით დამოუკიდებელი საქართველოსთვის ენებულები ქაქუცას ნემსი გულში ჩაიფრა ქართულმა მიწამ. მოგვიანებითვე ქართულმა ეკლესიამ წმინდანად შერაცხა მიტროპოლიტი ნაზარი და მასთან ერთად მოწამებული ალსრულეული სამღვდლონი.

ისევ მოგვიანებით ტაბლადებული თემა გაცხადდა. სოფელ ჩხენიშში, ცხენისწყლის მიდამოებში კირმოყრილი საფლავები აღმოჩნდა.

1924 წლის აგვისტოს ცხელ დღეებში ცხელი ტყვიით გულგამბირული ქართველები განისვენებენ შიგ. მართალია, 1924 წლის აგვისტოს აჯანყება კრახით დაგვირგვინდა, რომელიც სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის აღდგენას ისახავდა მიზნად, თუმცა, ამ მოვლენამ უდიდესი როლი შეასრულა ქართველთა ცნობიერების ამაღლებისა და ეროვნულ-განმანათლებლებელი მოძრაობის აღმავლობის საქმეში.

92 წელი გავიდა 1924 წლის სისხლიანი აგვისტოს შემდეგ.

ლევან ბაგრატი

ვსდღობოთ, კვლეპური სხე შავუნარჩუნოთ

ამთიან ჩალიძე

როგორი პროგრესული ქვეყანაც არ უნდა ავამშნოთ, ნიკო ნიკოლაძე თაობებს მაინც განაცვიფრებს თავისი უსაზღვრო შესაძლებლობებით, ცხოვრების წესით, ტემპით, იდეების მრავალფეროვნებითა და პრაქტიკული საქმიანობის მრავალმხრივობით. ნიკო და მისი ოჯახის წევრები თითქმის ყველაფერში პირველი ქართველები იყვნენ და ამას ვერაფერი შეცვლის.

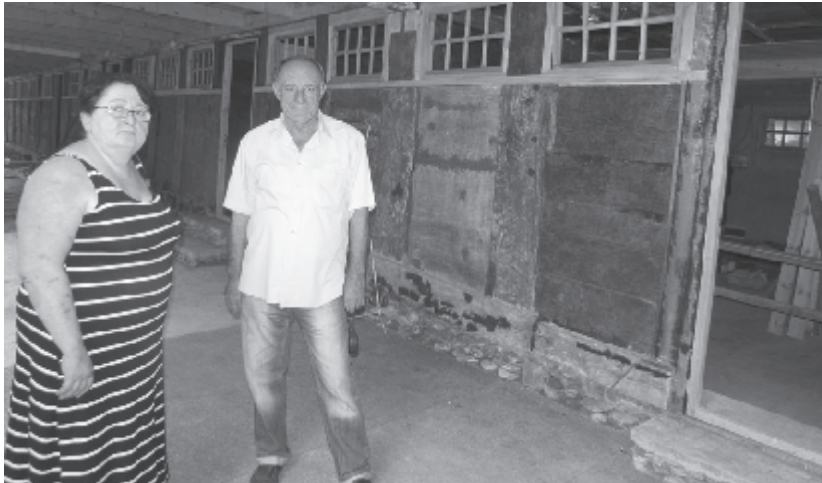
საკუთნები დასჭირდება, ნიკო ნიკოლაძის მსგავსი ადამიანი კიდევ მოველინოს ქვეყანას. მასზე საუბარი, ალბათ, შორს წაგვიყვანს, თუმცა რამდენჯერაც არ უნდა მოხდეს მის მამულოში, სიამაყით იფრები და სიამოვნებით ისმენ ამბავს ერთ დიდ ძლევაძოსად კაცზე, დროს რომ გაუსწრო და მომაგალი ქართველებს ხელოვნულზე გადაუმალა.

ამჯერად ჩვენი იქ მისვლის მიზანს, შემეცნებითი და ესთეტიური სიამოვნების მიღების გარდა, სახლ-მუხეუმის კაპიტალურ რემონტზე საგაზეთო წერილის მომზადება წარმოადგენდა.

ქალბატონი ლია ბიბილეიშვილი,

ალადგინეს ნიკოსეული ქარის ძრავა.

საკმაოდ ძვირადღირებული და შრომატევადი სამუშაოები უჭარბებდა შენობას, რომელშიც ნიკოს თავლა და ბოსელი პქონდა განთავსებული. როგორც "21-ე საუკუნის" დამფუძნებელი იური ჭოლოყაძე გვიხსნის, შენობა თითქმის მთლიანად განახლდა, გადაიხურა, დაიგო იატაკი. ამჯერად მიმდინა-

რობს მოპირველები სამუშაოები. ვცდილობთ, ძველებური იერ-სახე შევუნარჩუნოთ და მომავალ თაობას ასეთად დავუტოვოთ, – გვეუბნება ბატონი იური. სამუშაოებს მისი შვილი, ლაშა ჭოლოყაძე აწარმოებს. იგი სიამოვნებით გვაცნობს ხის ხელოსანს, ზვიად კირთაძეს, რომელიც ხელით ამუშავებს სა-

ის გამო დღემდე ეს განზრახვაც მორიგ გვემადრება. სამაგიეროდ, ახლად გარემონტებული თავლა და ბოსელი რამდენიმე ფუნქციას იძენს. მასში განთავსდება კაფე, ბიბლიოთეკა და სალონური ტიპის საკონფერენციო დარბაზი. აქ კონფერენციების გარდა მოეწყობა კინო-ჩვენება, გამოიფინება ბატონი ვალერიანე ბიბილეიშვილის მიერ შეგროვებული მასალები დიდი ჯიხაი-

უკუნის წინანდელ ფიცრებს. ახერხებს კიდევ კედლებისთვის პირველადი სახის შენარჩუნებას. ნამუშევარი ზვიადს სააგენტოს წარმომადგენლებმაც მოეწონეს. ქალბატონი ლია ბიბილეიშვილიც კმაყოფილია მშენებელთა ამ ჯგუფის ხარისხიანად შესრულებული სამუშაოების. იმდენი იტოვებს, რომ შესაძლებელია, რომელიც ეზოს კეთილმოწყობას ითვალისწინებს, ეს ადამიანები შეასრუ-

ლდნი ნიკოს შესახებ მაღალინტელექტუალური საუბრის შემდეგ, ექსკურსიას ისევ გვიწვედა და უკვე დაუსრულებელ თუ მიმდინარე სამუშაოებს გვათვალისწინებდა.

საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნულმა სააგენტომ, ფონდ "ქართუსთან" დადო ხელშეკრულება, რომლის მეშვეობით სახლ-მუხეუმის რემონტი ჯერ კიდევ გასულ წელს დაიწყო. სამუშაოები ორ ეტაპად წარმოებს. პირველი ეტაპი 15 სექტემბრიდან დეკემბრის ბოლომდე პერიოდს მოიცავდა, რამაც უამინდობის გამო ერთი თვით გადაიწია. იმის გამო, რომ მარანში, რომელიც სახლის სარდაფში მდებარეობს, წყალი დადგა, იატაკის დაგება შეუძლებელი გახდა. სამუშაოები დაიწყო, ზამთარმა თავისი კვალი მაინც დაატყო ახლად გარემონტებულ შენობას. კედლები აქა-იქ დაიბზარა და ოთახებში ჭერიდან წყალი ჩამოვიდა.

სამუშაოების მეორე ეტაპი წელს მაისში დაიწყო და მას საქართველოს სამშენებლო ჯგუფი "21-ე საუკუნე" ახორციელებს. პირველ რიგში მათ მარნის მოწყობა დაიწყეს. მართალია, იატაკი ჯერ ისევ აყრილია, თუმცა დრენაჟი ნიკოს ანალოგიით გააკეთეს და წყალი აღარ დგება. ასევე გარემონტეს დამხმარე ნაგებობა, სადაც სახლ-მუხეუმის დირექცია და თანამშრომელთა ოთახებია განლაგებული. ეზოში გაკეთდა კაპიტალური ტუალეტი, ხოლო მასთან მისასვლელი ბილივი ფილინით დაიფარა.

ლებენ. დაეძინოთ, რომ ისინი მშენებლები სამუშაოს საკაიფრო ტაძრის მშენებლობაშიც მონაწილეობდნენ.

გასაკეთებელი ჯერ კიდევ ბევრია და ეს, ალბათ, ყველაზე უკეთ ქალბატონმა ლიამ იცის. იცოდნენ მისმა მშობლებმაც, ვალერიანე ბიბილეიშვილმა და თინა ჭილაძემ. ერთი ექსპონატი დაწვებული მუხეუმი რუტინული შრომით, მიეებით როგორ გამდიდრდა და კიდევ უფრო საინტერესო გახდა.

მუხეუმი თავისი შინაარსით ინფორმაციულია, – აღნიშნავს ქალბატონი ლია. თვლის, რომ უკვე დროულია, აქ რექონსტრუქცია გაკეთდეს. შარშან რემონტის გამო ჩამოსხნილი სურათები ისევ ძირს დევს და დამთავლიერებელს არცთუ სრულყოფილ წარმოდგენას უტოვებს ნიკო ნიკოლაძის ცხოვრებასა და ღვაწლზე.

კულტურის სამინისტრო მიზნად თანხის უქონლობას ასახელებს. სწორად კი დღემდე ვერ მოიძებნა. საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტოს გენერალური დირექტორი, ნიკა ანთიძე გვერდით უდგას სახლ-მუხეუმის დირექტორს, მაგრამ ჯერჯერობით ფოველვარი ცდა უშედეგოა.

ერთი დიდი ხნის ჩანაფიქრიც გაგვიმხილა ქალბატონმა ლიამ, მუხეუმის ტერიტორიაზე ჩოგბურთის კორტების მოწყობა აქვს განსახდურული. ეს ხელს შეუწყობს სახლ-მუხეუმით ახალგაზრდების დანტერესებას. უსახსრობ-

შის საქვეყნოდ ცნობილი ადამიანების შესახებ. მოეწყობა ასევე სამხატვრო სკოლის მოსწავლეების ნამუშევრების გამოფენები.

... ეზოს იკლებენ ჭრიჭინები, საუკუნეებს გადასული ხეები კი უთქმელად ყვებიან ნიკოლაძეთა კარის ამბავს.

“ცოტნეობა” სოზუი

“ცოტნეობა” – ცოტნე დადიანის ხსენების დღე საეკლესიო-სახალხო დღესასწაულია ქვეყნისა და ეკლესიის წინაშე თავდადებული მამულიშვილის, სახელმწიფოს ერთიანობის სიმბოლოს, საქართველოს ეროვნული გმირი. მან გენიალური დიპლომატიითა და გამჭრიახობით, მაღალი ზნეობით, გამოჩენილი რაინდობით, მოყვასისადმი თავდადებითა და სიყვარულით ააცდინა სამშობლოს გარდაუვალი საბედისწერო ტრაგედია.

ცოტნე დადიანმა ნებაყოფლობით, გოლგოთას გზის არჩევანით გამოჩენილი გმირობის, სიბრძნისა და კაცობრივობის შედეგად გარდაუვალ სიყვდილს გადაარჩინა ერის მმართველნი, რჩეული ვაჟკაცები და დიდებულები. საქართველოს სამოციქულო ავტოკეფალური მართლმადიდებელი ეკლესიის მიერ წმინდანად შერაცხული ცოტნე დადიანი ქართული სახელმწიფოებრივი იდეის, საქართველოს პროგრესული ძალების კონსოლიდაციის, მომავალი თაობებისათვის კი ეროვნული ღირსებისა და პატრიოტიზმის სიმბოლოა. ქვეყნის დიდგაროვანი ფეოდალი ისტორიაში თავის გმირულ-აღმსარებლობითი საქციელის გამო შევიდა.

მჯერა, ჩვენი მომავალი თაობები ცოტნეს გმირობის მაგალითზე ნამდვილ ვაჟკაცებად და ქვეყნის მოამაგებად გაიზრდებიან.

მეამაყება, რომ საქართველოში პირველად სამტრედიამო ფოფილი ილორის საჯარო სკოლაში (დირექტორი ნარგიზა გოგია) ჩამოვაყალიბეთ ნორჩ ცოტნეელები წრე. მოვაწვეეთ ექსკურსიები ქალაქ ფოთში, ხობსა და თბილისში. შევისწავლეთ ცოტნე დადიანის ცხოვრება-მოღვაწეობის ისტორია. ილორელი პატარა ცოტნეელები: თამარ ნიკოლეიშვილი, სოფო, სალომე, შოთა ჩხაიძეები, სოფო მუქერია, ვანო მარგანი, მელა ზველედიძე და ვეფხია ზურაბიანი თავიანთი ნამუშევრებით ზედმედ წარსდგნენ – ხობის, ფოთისა და თბილისის, “ფაზისის” მეცნიერებათა აკადემიის წევრთა წინაშე. მოსწავლეებმა დიდი მოწონება დაიმსახურეს და ფაზისის საერო-სამეცნიერო აკადემიის მიერ გამოცემულ წიგნში “ცოტნეიდელი” (2011-2012 წ.წ. გვ. 357) შეტანილი იქნენ ქალბატონ ნარგიზა გოგიასთან და ქალბატონ გულეო გოგიტიძესთან ერთად.

რამდენიმე დღის წინ 12 აგვისტოს მიწვევულნი ვიყავით ქალაქ ხობში “ცოტნეობა 2016”. პირველად “ცოტნეობა” ჩატარდა 1980 წლის 12 აგვისტოს, ხოლო 2000 წლიდან იგი გახდა წმინდა საეკლესიო-სახალხო დღესასწაული. ხობი საზეიმოდ იყო მორთული. კულტურის სახლის მიმდებარე ხეივანთან გაიმართა “ცოტნეობისადმი” მიძღვნილი ღონისძიება. საპატიო “ხობელობის” მინიჭების ცერემონიალი, სპორტული შეჯიბრებები, კონცერტები მონაწილეობდნენ ანსამბლი “ქართული ხმები”, ანრი ჯოხაძე, სოფო ბედა, ადგილობრივი ანსამბლები და ინდივიდუალური შემსრულებლები. ხეივანში წარმოდგენილი იყო ფაცხები, მეგრული სამზარეულო, ეთნო და არქეოლოგიური კუთხეები.

ღონისძიებას უძღვებოდა ფაზისის საერო-სამეცნიერო აკადემიის პრეზიდენტი, აკადემიკოსი, დოქტორი, საზოგადოებრივი მოძრაობა “ჭყონდიდე-ცოტნეიდელის” დამაარსებელი და თავმჯდომარე, ბატონი ნუგზარ ნადარაია. ბატონი ნუგზარი 29 წლის ასაკში (დაიბადა 1945 წ. ქალაქ ფოთში) დაინიშნა ხობის რაიონის რაიკომის პირველ მდივნად, სადაც 12 წელი იმუშავა, სწორედ მისი “თავკაცობის” პერიოდში ჩაეყარა საფუძველი “ცოტნეობის” დღესასწაულს. ბატონმა ნუგზარმა აღნიშნა, რომ ფაზისის აკადემია არის უძველესი სამეცნიერო დაწესებულება, III-IV საუკუნეებში ფუნქციონირებდა ახლანდელ ფოთში, ისტორიულ ფაზისში და ევროპიდან, აზიიდან და სხვა შორეული კონტინენტებიდან, რაც დაფიქსირებულია ისტორიულ წყაროებში, ჩამოდიოდნენ, რათა მოეწვევებოდა ცოდნის ნაყოფი და ამით ამავდებდნენ. ჩვენ კი უძველესი ისტორიული სამეცნიერო-საგანმანათლებლო ცენტრი აღვადგინეთ, საზოგადოებას მიესალმნენ: სოზარ სუბარი, კოკო გამსახურდია, პოეტები და მწერლები: ლაშა გვახალაია, მერი აბრამია, აკადემიკოსი ნანა ჭირაქაძე, მიტროპოლიტი გრიგოლი – ფაზისის აკადემიის პრეზიდენტის წევრი, აკადემიკოსი, სამეგრელო-ზემო სვანეთის გუბერნატორის მოადგილე, ფაზისის საერო-სამეცნიერო აკადემიის აკადემიკოსი, გიორგი ქავთია – ხობის მუნიციპალიტეტის გამგებელი, გოდერძი ბუკია – საქართველოს პარლამენტის წევრი, ხობის მაჟორიტარი დეპუტატი, ფაზისის საერო-სამეცნიერო აკადემიის აკადემიკოსი და სხვები. ეს დიდი ქართველობაა. მჯერა! ჩვენი მომავალი თაობები ცოტნეს გმირობის მაგალითზე ნამდვილ ვაჟკაცებად გაიზრდებიან.

გულეო გოგიტიძე
ფაზისის საერო-სამეცნიერო აკადემიის აკადემიკოსი

ჩვენი ნიღო "ვეფხისტყაოსანი"

ნათია ნაცვლიძე

ის ჩვენ გვიყავს, გვამაძინებს, ჩვენს სულიერ საგანძურად საუკუნეებია ქცეულია, განძს ერთგული გუშავობა უნდა გავუწიოთ. "ვეფხისტყაოსანი" ყველა საუკუნის გენიალური ქმნილებაა, ამიტომაც ოცდაშვიდწლოვანი ქართველები უფრო ახლოს მიდიან მასთან. ცოტა ხნის წინ მწერლების ინიციატივით "ვეფხისტყაოსნის" საჯაროდ კითხვის ტრადიცია დაიწყო, ახლახან კი მისი გადაწერის.

21 ივლისს მოსწავლე-ახალგაზრდობის ეროვნული სასახლის მუზეუმში დაიწყო და სამ დღეს გაგრძელდა ძალზე მნიშვნელოვანი აქცია-პროექტი "სჯობს სახელისა მოხვეჭა ყოველსა მოსახვეჭელსა!" ფარგლებში; ღონისძიების მონაწილეებმა გენიალური "ვეფხისტყაოსნის" სტროფები კალმით გადაწერეს, საბოლოოდ, შეიქმნება უნიკალური ხელნაწერი წიგნი.

აქციაში მონაწილეობა მიიღო და ყველა მონაწილეს წარმატება უსურვა მოსწავლე-ახალგაზრდობის ეროვნული სასახლის დირექტორმა ნოდარ ავთოიანიძემ.

ნოდარ ავთოიანიძე, დირექტორი: "ვეფხისტყაოსანი" გადაწერის სასახლის მოსწავლეებმა, პედაგოგმა, თანამშრომლებმა, ასევე სხვა მსურველებმა, სხვადასხვა პროფესიის და თაობის ადამიანებმა.

პროექტის, რომლის ხელმძღვანელია ჟურნალისტი მაია ტყემალაძე, მიზანია შოთა რუსთაველის შემოქმედების, გენიალური პოემის, ქართული ანბანის პოპულარიზაცია, მის გარემოში ყველა თაობის ადამიანის შემოკრება და გაერთიანება; მისი მასშტაბი დღითიდღე ფართოვდება. აქციის მონაწილეები კალმით წერენ პოემის თითო სტროფს და მათი ხელნაწერები, საბოლოოდ, ერთ წიგნად აიკრებიან. ხელნაწერი "ვეფხისტყაოსნის" სახელით წარდგენა სექტემბრის ბოლოს გაიმართება. აღსანიშნავია, 2016 წელი გაერომ, მწერლის იუბილესთან დაკავშირებით, შოთა რუსთაველის წლად გამოაცხადა.

"ვეფხისტყაოსნის" ხელთ გადაწერის პროექტს სამტრედიის მუნიციპალიტეტის მუზეუმის მენეჯერი ილია ჯიბუაძე უწყობს.

ილია ჯიბუაძე, მუნიციპალიტეტის მუზეუმის მენეჯერი: "ვეფხისტყაოსნის" გადაწერის პროექტში ჩართვის შესაძლებლობა ყველა ადამიანს ეძლევა.

შემოთავაზებას სიამოვნებით დასთანხმდნენ ჩვენი მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი თვითმმართველობის ხელმძღვანელი პირები, საჯარო მოხელეებთან ერთად პროექტში მონაწილეობა მიიღეს საჯარო სკოლების პედაგოგებმა, მოსწავლეებმა, საზოგადოების სხვადასხვა სფეროს წარმომადგენლებმა.

"სამტრედიის მაცნე" პროექტის რამდენიმე მონაწილეს კომენტარი სთხოვა:

"ლიზა კრავიშვილი, გამგებლის მოადგილე: "ვეფხისტყაოსნის" ფასი ყველა ქართველმა იცის, მას ძველთაგანვე შთითვებოდა ატანდნენ, უმნიშვნელოვანესი წიგნია, ეს ის ძეგლია, რომელსაც ყოველ დღე სანთელი უნდა აუთხო ადამიანმა. ჩვენი საეზიზი ბარათია, გაცემული ვარ, იმ საუკუნეში ეს გენიალური ნამუშევარი როგორ შეიქმნა, რომ საუკუნეებს გაუძლო და მსოფლიო აღაფრთოვანა. მადლობას ვუხდით ყველა იმ ადამიანს, რომელსაც "ვეფხისტყაოსნის" გადაწერის იდეა გაუჩნდა. მისი მცირე მონაკვეთი გადასაწერად სამტრედიამაც შემოვიდა. ბენდიერი ვარ, რომ ამის ღირსი ვარ. ეს იყო ძალიან საყოველთაო პროექტი, იგი არ იყო გათვლილი მხოლოდ თანამდებობების პირებზე. ყველას შეეძლო მონაწილეობის მიღება, ვისაც სურვილი ექნებოდა ამის და ვისი კალიგრაფიაც იმდენად მისაღები იქნებოდა, რომ შეურაცხყოფას არ მიაცემდა ამ დიდებულ წიგნს. მაქვს ამალეებული გრძობა და ეს იქნება ჩემთვის ძალიან კარგი მოსაგონარი. ჩემი საყვარელი ფრაზაა ვეფხისტყაოსნიდან: "სხვისა სხვამან უკეთ იცის სასარგებლო საუბარი".

ყველა ქართველისთვის ხელისხელსაგომანებული წიგნი, სათაყვანებელი ნაწარმოები. ასე, ალბათ, მისაღები გამოცდების დროს არ მიწერილია, საამაყო, რომ ამ ერთი სტროფის დაწერა შემომთავაზეს, რომ სხვათა გვერდით ჩემი ნამუშევარიც იქნება. მთელი მო-

ბილბებით ვცდილობდი, მომექარგა, მაქსიმუმ ჩამეღო მასში. ასე მგონია, მაინც ვერ შევძელი ისე, როგორც "ვეფხისტყაოსნის" ეკადრება. თან, კალმით წერა ძალიან რთულიც არის, მადლობელი ვარ, რომ მეც შემომთავაზეს ამ პროექტში მონაწილეობა. იგი აიკრებიან წიგნად და ალბათ, რამდენიმე ასეული ეგზემპლარი გვექნება, რომ ჩვენც შევიძინოთ და მომავალში გავიხსენოთ, რა განძს შევხვებით. საუკუნეების განმავლობაში მონასტრებში კალიგრაფები წლობით წერდნენ ამ ნამუშევრებს, ჩვენი ქვეყნის მომავლისთვის რომ შემოენახათ, იმათ ფონზე მე ერთი უსუსური ქართველი ვარ, პროექტის თითოეულ მონაწილეს, ასევე მოგვეცა საშუალება, შთაბეჭდილებათა წიგნში დაგვეტოვებინა ჩანაწერები.

გიორგი შუბლაძე: სპეციალისტი გამგებლის წარმომადგენლის საქმიანობის უზრუნველყოფის საკითხებში: "მოხარული ვარ, რომ დამდეს პატივი და მივიღე ამ პროექტში მონაწილეობა, ღირსი ვარ, თუნდაც ერთი სტროფი დამეწერა. კარგია, რომ რამდენიმე ადამიანის მონაწილეობით ხდება ერთი წიგნის შექმნა, ეს ძალიან კარგი პროექტია".

ბეჟან გვეგიძე – მუნიციპალიტეტის გამგებლის ადმინისტრაციული სამსახურის უფროსი: მეც უდიდესი სიხარულით შევეურთდი ამ პროექტს. მონატრებული ვიყავი კალმით წერას. "ვეფხისტყაოსანი" ჩემთვის მართლაც უპირველესი წიგნია. მის უდიდეს სტროფებს ყოველი ჩვენთაგანი გონებაში ხშირად ვიმეორებთ. რაც შეეხება მის აფორიზმებს, რომელთა გახსენებაც ახლა მოხოვეთ, ძალიან მიყვარს "შეგობრობა გზად და ხიდად" და "სიყვარულსა მალვა უნდა".

ნინო ონიანი, №12 საჯარო სკოლის ქიმიის მასწავლებელი: "პირველ რიგში გეტყვით იმას, რომ ძალიან ვინერვიულე, ეს არის მსოფლიო ლიტერატურის შედევრი,

ორი ქართველი კვარცხლობეზე

გაუთხარა ოლიმპიური ჩემპიონია, ირაკლი თყეშელაშვილი – ბრინჯაოს მუთალოხანი!

16 აგვისტოს, რიო-დე-ჟანეიროში მიმდინარე ზაფხულის XXXI ოლიმპიურ თამაშებზე, ძალოსნობაში საქართველოს სახელით მოასპარეზე ლაშა ტალახაძემ (+105) ოქროს მედალი მოიპოვა.

ტალახაძემ რიოში ექვსივე ცდა დამაჯერებლად შეასრულა და ჯამში 473 კგ (ატაცში 215 კგ, აკვრამში 258 კგ) დააფიქსირა.

აღსანიშნავია, რომ ტალახაძის მარჯვენა ხელი ახალი მსოფლიო და ოლიმპიური რეკორდია ორჭიდის ჯამში. გამოსვლა +105 კგ-ში მესამე ადგილზე დაასრულა ირაკლი თურმანიძემ, რომელმაც ასევე რვა ცდა დამაჯერებლად შეასრულა და ჯამში 448 კგ დააფიქსირა (207+241) და ბრინჯაოს მედალს დაუფლდა.

ამ დროისთვის საქართველოს ოლიმპიური დელეგაციის ანგარიშზე 5 მედალია: თითო ოქრო-ვერცხლი და სამი ბრინჯაო.

შეგახსენებთ, რომ 16 აგვისტოს ბრინჯაო ბერძნულ-რომაული სტილით მოჭიდავე შმაგი ბოლქვაძემ (66) მოიპოვა, მანამდე კი პრინციპული ძიუდოსტები გახდნენ – ვალერი ლიპარტელიანი (90) ვერცხლის მედალი და ისაკუთრა, ლაშა შავდათუაშვილმა (73) – ბრინჯაო.

ლაშა ტალახაძე (აღმოსვლა), ირაკლი თურმანიძე (აღმოსვლა) და შმაგი ბოლქვაძე (აღმოსვლა).

კულოცავთ! დეანოზ ანკონს (ვაშაიძე)

სხვა დროს მოუწია ჩემს თაობას ცხოვრება. არ ვაჭარბებ, სკოლაშიც შეუმოწმებიათ ჩვენთვის ნააღდგომეკს ხელები (წითელი კვერცხები ხომ არ გვჭერია ხელში) და უკვე პედაგოგს, სასაფლაოზეც მიღვენებია თვალი რომელი მოსწავლე მივიდოდა საფლაოზე კვერცხით!

დრო იყო ასეთი!

მერე საბჭოთა კავშირი დაიშალა.

მერე პირველი მოქმედი ტაძარიც გაჩნდა სამტრედიის და პირველი მოძღვარიც, მამა კლიმენტი (გვარს ვერ ვიხსენებ) ტყიბულიდან ვარო მითხრა ერთხელ, წინაპართა საფლაოები რომ ვაკურთხებინე და ლამის სამსახურის ფასად დამიჯდა “თაფხელობა”!

მერე ღვთის წყალობით ტაძრებიც გაიხსნა, ხალხმაც იბრუნა პირი ეკლესიისაკენ და...

სასიამოვნოა, რომ არა ერთმა და ორმა ახალგაზრდამ აირჩია მეტად რთული და საპატიო მისია – იყოს მოძღვარი, შედაგებელი, დავრდომილთა, ცოდვაში ჩაუარდნილთა შემწე, მხსნელი, ნუგეში, იმედი.

ჩემს თვალწინ განვლო თქვენმა ბავშვობამ.

მასსოვს (ერობაში) ყმაწვილკაცი ანტონ ვაშაიძე საზოგადოებრივ ტრანსპორტში მორიდებით მჯდარი, საოცრად მეტყველი თვალებით.

რამდენი სიღრმე, სიბრძნე, ინტელექტი, სათნოება და სიყვარულია თქვენს პიროვნებაში.

ერთი ვარ ათასთაგან (კიდევ ბევრთაგან), მოუთმენლად რომ ელის თქვენს ყოველ ქადაგებას.

საოცარი სიმშვიდით, რომ საუბრობთ, ნეტავი გრძობდეთ როგორი მსუბუქები, ამაღლებულები გავდივართ ტაძრიდან. ჩვენი ცოდნის საღარიპო კი, რამდენადმე მდიდრდება თქვენი მოსმენის შემდეგ.

ბრძენია ხალხი, არა, მე არა ვარ ამ სიტყვების ავტორი.

ჰოდა, ყველა კრიტიკიუმით, ყველა საზომით შეგაფასათ მრევლმა, ხალხმა უმაღლესი ნიშნულით.

ამ დღეებში იუბილარი ხართ.

კვადნიერდები...

ქრისტესმიერი სიყვარულით, მოკრძალებით, გილოცავთ დაბადების დღეს.

უფალი შეგეწიოთ თქვენ, თქვენს ოჯახს.

კატინისკვირი ლევან ბაბუნაძე

მიძინება ყოვლადწმინდა ღვთისმშობლისა მარიამობა

მთავარანგელოზმა გაბრიელმა მარადქალწულ მარიამს მისი ამქვეყნიური არსებობის დასასრული ახარა.

ღვთისმშობელს მოკვდავთა ზვედრი არ მოელოდა, იგი მაშინვე ღმერთთან ახლოს უნდა დამკვიდრებულიყო, ისე, როგორც ნაწინასწარმეტყველები იყო, მას უნდა მიეძინა.

წმინდა იოანე ღვთისმეტყველის სახლში, სადაც ქრისტეს ჯვარცმის შემდეგ ცხოვრობდა დედა ღვთისა, მან გამოსამშვიდობებლად მაცხოვრის მოწაფე-მოციქულებს მოუწოდა.

ყველა უმაღლესი თომას გარდა, რომელიც ახალ აღთქმას ქადაგებდა შორეულ ქვეყნებში. მოციქულებმა იხილეს ნეტარი მიძინება მარადქალწული მარიამისა.

ქრისტემ ანგელოზთა მიერ ზეცად აღიფანა მისი სული.

გეთსამანიის ბაღში განუსვენეს მოციქულებმა წმინდა მარიამის სხეული.

მესამე დღეს თომა იერუსალიმს დაბრუნდა, მოინდომა სამარეში ღვთისმშობლისადმი თაყვანი ეცა. გახსნეს აკლდამა და ნახეს, რომ იქ მხოლოდ სამოსელი დარჩენილიყო, დედა ღვთისა ზეცად ამაღლებულიყო.

28 აგვისტოს (ძვ. სტილით 15 აგვისტო) ეკლესია ღვთისმშობლის მიძინებას დღესასწაულობს. მოქმედ ტაძრებში შესაბამისი ღვთისმსახურება აღევლინება.

ღვთისმშობელმა დაიცავს და გააძლიეროს მისი წილზედრი ქვეყანა.

ლევან ბაბუნაძე

თარიღი

1929 წლის 29 აგვისტოს დაიბადა მამა გაბრიელი. რომელიც საქართველოს ეკლესიამ წმინდანად შერაცხა.

წმინდანის ხსენების დღედ 2 ნოემბერი დადგინდა.

როგორ გაჩნდა “გამარჯობა”

(ხალხური თქმულება)

ლევან ბაბუნაძე

ქართველები მუდამ მამაცი მებრძოლები იყვნენ. ქართველი კაცი იმიტომ იყო გულადი, რომ მკლავეში ძალა ჰქონდა და მარჯვენა არ დალატობდა. ერთხელ დიდი ბრძოლა გადაიხადეს ქართველებმა. ბრძოლა გათავდა. ხალხის ზღვა დამდგარიყო. მტერი ისე მოესპოთ, რომ ამბის მთქმელიც აღარ დარჩენილიყო.

ერთად შეგროვდა ომის შემდგომ ლაშქარი. ყველას მარჯვენა ხელში ხმალი ეჭირა და გაიძახოდნენ: ჩვენს მარჯვენას გაუმარჯოს-ო!

მტერზე გამარჯვება მიულოცა ხელმწიფემ ხალხს და მიმართა:

თქვენს მარჯვენას გაუმარჯოსო!

წესად გაჩნდა ამის შემდეგ, ქართველები როცა ერთმანეთს შეეხებოდნენ, თავს დაუკურავთ და ვეტყვი: “შენს მარჯვენას გაუმარჯოს” – გამარჯობა!

ასე გაჩნდა გამარჯობა, მოგვითხრობს ერთ-ერთი ხალხური თქმულება.

რაც შეეხება შეხვედრისას ხელის ჩამორთმევის ტრადიციას, გაცილებით ძველია და სათავეს ჩვენს წელთაღიგვებელ იღებს.

ურთიერთისადმი ნდობის გამოსახატავად ადრე, თურმე, ადამიანები ერთმანეთს ხელისგულებს უსინჯავდნენ რაიმე ისეთი ხომ არ ეჭირათ ხელში, რომლითაც შესაძლებელი იქნებოდა მოსაუბრეზე, შემხვედრზე, რაიმე ზიანის მიყენება.

ასეულმა წელმა გაიარა მას შემდეგ, ამაჟამად კი ეს ტრადიცია, საუბარია შეხვედრისას მარჯვენა ხელის ჩამორთმევაზე მსოფლიოს თითქმის ყველა ხალხში ტრადიციად იქცა და ურთიერთისადმი კეთილი სურვილების, კეთილი განწყობის საუკეთესო გამოხატულებაა.

მასწავლებელი მასწავლებელი

ნათია ნაცვლიძე

არიან ადამიანები, რომლებიც საქვეყნო საქმიანობაში საკუთარ თავს უფრო მეტად მხარს უჭერენ, ვიდრე მათი ცხოვრების კაცები იმ ქვეყნად წასვლის შემდეგ არ კარგავენ უფლებას და სუამკაშეს. ასეთად ესაზნება მშობლიურ სოფელ ბაშს ლაგერენტი თვალთვალზე, უღირსეული პიროვნება და პედაგოგი. თუმცა ამ ადამიანის დეაწლი სოფლის მასწავლებლებს გასცდა. 30 აგვისტოს ლაგერენტი თვალთვალზე 15 წელი შეუსრულდება. იგი 99 წლის ასაკში გარდაიცვალა.

იგი ბაშის საშუალო სკოლის დირექტორი, საქართველოს დამსახურებული მასწავლებელი, მრავალი ვიდეოს და ღირსების ორდენის კავალერი, პერსონალური პენსიონერი.

იგი ღარიბი გლეხის ოჯახში დაიბადა. დაამთავრა სამტრედიის პედაგოგიური ტექნიკუმი და ბაღდათის რაიონის სოფელ დიშში მასწავლებლად დაიწყო მუშაობა. შემდეგ დაამთავრა ქუთაისის

პედაგოგიური ინსტიტუტი და მუშაობა კასპის რაიონში გააგრძელა, 1939 წელს თავის მშობლიურ სოფელს სკოლის სასწავლო ნაწილის გამგედ დაუბრუნდა.

არის მეორე მსოფლიო ომის მონაწილე. იბრძოდა მოსკოვის დაცვის ქვედანაყოფებში, საიდანაც მკერდამშვენიებული ისევ თავის მშობლიურ სკოლას დაუბრუნდა, სადაც 25 წლის განმავლობაში მუშაობდა სკოლის დირექტორად და უდიდესი ენერჯია და ძალისხმევა შეაღია მის განვითარებას. მისი და სკოლის კურსდამთავრებულთა აქტიური მონაწილეობით სოფელში ახალი სამართლებრივი შენობა აიგო, სადაც მოეწყო საჭირო ლაბორატორიები, კაბინეტები, სპორტული დარბაზი...

ღირსეული პედაგოგი აქტიურად მონაწილეობდა რაიონის და სოფლის საზოგადოებრივ საქმიანობაში. 20 წელზე მეტი ხნის განმავლობაში მისი ძირითადი საქმიანობის პარალელურად შესანიშნავად ასრულებდა სასოფლო საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარის მოადგილის მოვალეობას და როგორც დეპუტატი, დაუცხრომლად იღვწოდა სოფ-

ლის და ხალხის საკეთილდღეოდ, მონაწილეობდა სოფლის ელექტროფიკაციების და რადიოქსელის მოწყობის საქმეში, წვლილი მიუძღვის შინამოსახლევი ვარისკაცის საბრძოლო დიდების მუზეუმის დაარსებაში, სოფლის კეთილმოწყობის და ხალხის საკეთილდღეოდ, მონაწილეობდა სოფლის ელექტროფიკაციების და რადიოქსელის მოწყობის საქმეში, წვლილი მიუძღვის შინამოსახლევი ვარისკაცის საბრძოლო დიდების მუზეუმის დაარსებაში, სოფლის კეთილმო-

ფობის სხვა საჭიროებოტო საკითხების მოგვარებაში.

ლაგერენტი მასწავლებელზე საუბარი არასოდეს მომწყინდება, - გვეუბნება გამგებლის წარმომადგენელი სოფელ ბაშში რამაზ კაშია და ამ ბუბმერაზ პიროვნებას ასე ახასიათებს: "მასზე არც საქებარი სიტყვები დამეძურება. მქონდა ბედნიერება 6 თვის განმავლობაში ვყოფილიყავი მისი მოსწავლე. ის საუბრობდა მარტოვი, გასაგები ენით, ასე გვიხსნიდა ამ ურთულეს საგანს. სოფელში მსმენია, რომ ბატონ ლაგერენტის უღარიბესი ოჯახის შვილს 12 წლამდე სკოლაში არ უვლია, უმუშავნია მეჯოგედ, თავი რომ შეენახა. მისი ტალანტი მაინც არ დაიარაგა, ნიჭმა გზა გაივლია და უმაღლესი დონის სპეციალისტად ჩამოყალიბდა. არაერთი მოსწავლის დამცველი და გზის გამკვლევი იყო, ბევრ მეცნიერთან მოსვლია კამათი ამა თუ იმ მაგალითის პირობის სისწორეზე, ის ყოველთვის ამტკიცებდა თავის სიმართლეს და ამ კამათის შემდეგ არაერთ ცნობილ მათემატიკოსს დაუშეგობრდა, ეს ურთიერთობები წლობით გრძელდებო-

და. იყო უკონფლიქტო და უნიკალური პიროვნება. მასსოვს, 90-იან წლებში სამოქალაქო ომის შემდგომ პერიოდში, ქვეყანას რომ უჭირდა, სოფლის მთავარ გასართობად ე. წ. შალვას სადალაქო იქცა, სადაც ლამის ტურნირები იმართებოდა ნარდში, ჭადრაკში, დომინოში, იქ იყო ჩვენი მცხოვანი პედაგოგი".

მის ნამოწაფართა რიგებშია შსს სამტრედიის ვეტერანების კავშირის თავმჯდომარე ავთანდილ კაშიაძე. ის ასე ევინებს პედაგოგს: "ლაგერენტი თვალთვალზე უანგაროდ ამზადებდა ბავშვებს მათემატიკაში, მისაღებ გამოცდებზე თავად მიპყვებოდა და გულშემატკივრობდა მოსწავლეებს. ცნობილი ფაქტია, ერთ-ერთი ხის ძირას ელოდა მათ, მოგვიანებით ამ ხეს ლაგერენტი თვალთვალის ხეს ეძახდნენ ხუმრობით. საინტერესო იცით რა არის? ერთ-ერთი აბიტურიენტი, მისი მოსწავლე, გამოცდიდან გამოსული ეუბნება: "ლაგერენტი მასწავლებელი, ჩავიჭერი, ვერ ამოვხსენიო. აჩვენა მოსწავლემ მასწავლებელს ნაწერი და ... ბატონმა ლაგერენტმა ვერ ამოხსნა. თურმე პირობა იყო არასწორი, მაშინვე შევიდა საგამოცდო კომისიის თავმჯდომარეისთან და ბავშვის უდანაშაულობა დაამტკიცა".

ლაგერენტი თვალთვალზე 3 შესანიშნავი შვილი აღზარდა: ლინეტა, იზო და მაქსიმე. მაქსიმე მამის კვალს გაჰყვა, ის მათემატიკის პედაგოგია. ქალბატონი ლინეტა ჩვენი გაზეთის მეგობარი და გულშემატკივარია.

ლაგერენტი თვალთვალის აღზრდილები არიან ტექნიკურ მეცნიერებათა დოქტორი, აკადემიკოსი გიორგი ხაზარაძე, ფიზიკა-მათემატიკის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი მიხეილ ბაშუაძე, ვილი და მრავალი სხვა ღირსეული პიროვნება.

სწამდათ

სტალინის...

საქართველოთ გამარჯვების...

გამარჯვების კიდევ...

მხოლოდ საქართველოს 300 000 სიცოცხლედ დაუჯდა ეს გამარჯვება. საერთოდ კი მილიონობით ადამიანი შეიწირა კაცობრიობის ისტორიაში მანამ არნახული სისასტიკის მეორე მსოფლიო ომში.

სამტრედიამაც გაიღო წვლილი. 5400-ზე მეტი სამტრედიელიდან, ომში რომ გაიწვიეს, ან მოხალისედ წავიდნენ, ნახევარი მშობლიურ კერას ვერ დაუბრუნდა.

ენთუზიანებით, თუმცა საოცარი ერთგულებით ემსახურება ომისა და შეარაღებული ძალების ვეტერანებს 90 გადაცილებული, მაგრამ ახალგაზრდული შემართების კაცი, ბატონი რევაზ კანდელაკი.

თავად ომგადახდილმა ჩინებულად იცის ის წვლილი, სტალინმა რომ შეიტანა ომის ძღვემოსილად დაგვირგვინებამში.

მაქსიმალისტები ვართ ქართველები.

სტალინის ძეგლი ქალაქიდან ქალაქში დაგვაქვს, ადგილი ვერ მოვუძებნეთ, ჯერონდა ვერ შევაფასეთ მისი პიროვნება, თუმცა, ეს სხვა წერილის თემაა.

აშკარად დემოკრატიის შედეგია, რომ ქვეყანაში მაინც იბეჭდება წიგნები სტალინზე. არც იმას უშლის ვინმეს ვინმე, პატივი მიაგოს სტალინის ხსოვნას, გარდა ორი-სამი ტვინგაზურბულისა.

ამ დღეებში ბატონმა რევაზმა გვთხოვა, სამუშაო ოთახში ვწვეოდით. ვეტერანთა კავშირში სტუმრად არ ვითვლები და მეც უშალ ჩავედი.

სახელდახელოდ გაშლილ მაგიდას ხუთიოდე კაცი უსხდა. დროება რა მოსატანია და სტალინის სადიდებელი შესვლი, ჭიქა მომალა ბატონმა რევაზმა. როგორც გაირკვა, დიდ ჯიხაშელ ავთანდილ უგულავას ვეტერანთა კავშირისათვის სტალინის ვებებერთელა ფოტო უწუქება.

მერე ბატონ გიგანტი ბიბილეიშვილს საკუთარი სახსრებით ფოტოსთვის ჩარჩო გაუკეთებია, ბატონი ბაჩუკი ფახურაძემ მხარში ამოღებიათ და ... ამ ფაქტს მიუძღვნეს სახელდახელო სუფრაც.

ერთი სიტყვით, ომგადახდილმა თუ ომში მშობლებ-წინაპრებდაკარგულეებმა პატივი კიდევ ერთხელ მიაგეს სტალინს, მერე კი სიკეთე უსურვეს და უკეთესი ხვალის იმედით დაემშვიდობნენ ერთმანეთს.

სწამდათ სტალინის!

საქართველოთ გამარჯვების!

სწამდათ სტალინის!

ლევან ბაქრაძე

8 ნიშანი იმისა, რომ ჰურის ჭამა უნდა აპრობლოთ!

"გლუტენი" – თანამედროვე მოღერი სიტყვაა, რომლისგანაც ათეულობით ადამიანი იტანჯება. ეს არის კვებითი ალერგია პურსა და თეთრი ფქვილის ნაწარმზე. ადამიანი იტანჯება მუცლის ტკივილით, შეიძლება გულისრევა ჰქონდეს ან კუჭის აშლილობა. მართალია, ეს უკვე უკიდურესი ფორმაა, მაგრამ უმჯობესია, მის შესახებ ინფორმირებული იყო. გაეცანი 8 მნიშვნ, იქნებ თქვენც გაქვთ გლუტენის აუტანლობა.

ტაიპილი მუცლის არევი

ყველა ექიმი ამბობს: "დააკვირდით მუცელს". თუ სადილზე ბევრი პური შეჭამეთ, შედეგად კი მუცლის შებერილობა გაქვთ, დიარეა ან შეკრულობა, ე. ი. გლუტენმა ნაწლავების მიკროფლორა დაზიანა. ამასთანავე, ორგანიზმი ვერ ღებულობს საჭირო მინერალებს და საკვებ ნივთიერებებს.

თავის ტკივილი

გლუტენის აუტანლობის დროს ადამიანს თითქოს ტვინი ებინდება. ეს არაჯანსაღი მდგომარეობაა. სცადეთ და ცოტა ხნით უარი თქვით ფქვილოვან ნაწარმზე. მილიონ ადამიანს მდგომარეობა უუმჯობესდება, როცა პურის ჭამას თავს ანებებს.

ბანაობის ცვალებადობა

კარგად დაფიქრდით, თუ თქვენი ნაწლავები უკმაყოფილოა მიღებული საკვებით, ტვინიც უკმაყოფილო იქნება. ადამიანები, რომლებიც ცომეულის აუტანლობით იტანჯებიან, ხშირად არიან გაღიზიანებულიები.

პრონოვილი თავის ტკივილი

თავის ტკივილი ყველაზე გავრცელებული ჩივილია, მაგრამ გლუტენის აუტანლობის დროს მიგრენი ადამიანის მუდმივი თანამდევია. ხშირად ადამიანს თავის ტკივილი ჭამიდან 30-60 წუთის შემდეგ ეწყება. ამასთანავე, ადამიანს აღენიშნება მხედველობის გაუარესება, თვალის ტკივილი.

პანის კაპილი

თუ ცომეულის აუტანლობა გაწუხებთ, კანზე ანთებითი პროცესი მიმდინარეობს. ხშირად ადამიანს ემართება ეჭვმა ან ფსორიაზი. თუ უძილო ღამეებს კანის ქვედაში ატარებთ, უარი თქვით ფქვილოვან ნაწარმზე.

ფიზიკური აქტივობის

ეს არის ძლიერი დაავადება, რომლის დროსაც ადამიანს აღენიშნება ძლიერი ტკივილები კუნთებსა და მყესებში. ფიზიკური აქტივობის დროს პლანეტის 4 პროცენტი იტანჯება. თუ ცომეულზე უარს იტყვით, ტკივილი დაგამადებათ. რევმატოლოგიის დარგის ექსპერტი ალექს შიხმანი პაციენტებს პურის ჭამასაც უკრძალავს.

პრონოვილი გადაღლილობა

თუ კუჭ-ნაწლავის სისტემა მოუწესრიგებელი გაქვთ, თავი მუდმივად გადაღლილი, გაღიზიანებული და დაბინდული გექნებათ. ამასთანავე, კანონიერ 8-9 საათიან ძილსაც ვეღარ შესძლებთ.

ლაბორის გადაზარალობა

რძისა და ფქვილოვანი ნაწარმის აუტანლობა ერთმანეთს ჰგავს. შეიძლება მათ ერთმანეთი უფრო გაამდიდრონ. თუ თქვენ ლაბორის აუტანლობა გაქვთ, შეიძლება გლუტენის აუტანლობაც დაგეწყოთ. საქმე იმაშია, რომ რძის და ფქვილის პროდუქტები შეიცავს საციფოფურ შაქარს, რომელიც ართულებს საკვების მონელებას. თუ რძის ნაწარმის შემდეგ მჭავიანობის რეფლუქსი გეწყებათ, პურის ჭამას თავი უნდა დაანებოთ.

მეხნალობის ყველაზე გამოგნებელი და მოყისმომგვიხედი მეთოდები ნახსენი ისტორიიდან, ხომლებიც შეგაშფოთებით

კაცობრიობის ისტორია საესეა და მოიცავს რიგ განვითარებებს. ის, რომ განმრთელობის ფასი არაფერია, ტყუილი გამონათქვამი არ არის, დამეთანხმებით. ძალიან კარგად ხედებით, რომ ფულით იყიდით ბევრ რამეს, თუმცა ვარკვეულწილად განმრთელობას ვერა. ცხადია, რომ დააყადებათა უმეტესი ნაწილი შეძენილი, თანდაყოლილი და გენეტიური ფაქტორია. (გენეტიკა ძე. ბერძნ. – ვინმესგან წარმოშობა, წარმოქმნა) მეცნიერებაა, რომელიც შეისწავლის მეშვიდრეობითობას, ანუ წინაპრების უნარს გადასცეს ნიშან-თვისებები და განვითარების თავისებურებები მომდევნო თაობას. ამ სამეცნიერო დისციპლინის სახელწოდება ხმარებაში შემოიტანა ინგლისელმა ნატურალისტმა უილიამ ბეტსონმა 1905 წელს. ბიოლოგიურ სხვა დარგებთან შედარებით გენეტიკა ახლად ჩამოყალიბებული მეცნიერებაა.

თუმცა ინდივიდის ყველა ნიშან-თვისება როდია მეშვიდრეობით მიღებული. ზოგიერთ მათგანს გარემო და აღზრდა განაპირობებს. მაგალითად, ადამიანი კითხვის უნარს სწავლით იძენს. არის ისეთი თვისებებიც, რომლებიც მეშვიდრეობითობით გარემოს ურთიერთქმედების შედეგია. ადამიანის სხეულის ფორმა ნაწილობრივ მეშვიდრეობით მიღებული თვისებაა და მასზე ისიც ახდენს გავლენას, თუ რამდენ საკვებს იღებს ადამიანი. წარსულიდან მოყოლებული დღემდე კი ჩვენი სამედიცინო ისტორია რიგ დაავადებებსა და მკურნალობის მეთოდებს ინახავს, მამასადადე მედიცინის ისტორია საესეა უცნაური მკურნალობითა და სამედიცინო პროცედურებით, რომელშიც მნიშვნელოვანი როლი ითამაშა ტკივილმა და ტანჯვამ. მიუხედავად ექიმების კეთილშობილური და გულწრფელი სურვილისა კუმანური გზით განეკურნათ ესა თუ ის პაციენტი, სამედიცინო პროცედურები საშიში აღმოჩნდა, ვიდრე დაავადება.

ოყნი მკურნალობა
ერთი შეხედვით არაფერია უცნაური იმაში, რომ ოყნით ვიმკურნალოთ. დღევანდელ პრაქტიკაში ოყნა ხომ შეკრულობის დროს უებარი საშუალებაა, თუმცა თუ გამცნობთ, რომ 17, 18, 19 საუკუნეებში თბი-

ლი წელის მარლთან, საჭმელ სოდასთან, საპონთან, ყავასთან, ქაბლოსთან, გვირილასთან და თაფლთან შერევით კომბინაციაში იყენებდნენ ოყნას მაღალი კლასის წარმომადგენლები, სრულიად გაურკვეველი მიზეზების გამო. თეთი ლუი XIV იყო დიდი გულშემატკივარი ასეთი სახით ოყნის გამოყენების.

ზვასილის მკურნალობა ცხელი რაინით
მაღლობა თანამედროვე მედიცინას იმისათვის, რომ არსებობს მრავალი გზა გაუმკლავდ ბუასილის ყველაზე მძიმე ფორმასაც კი უმტკივნეულოდ. ჩვენს წინაპრებს კი არ ჰქონდათ იმის საშუალება, გამკლავებოდნენ ტკივილის რელიეფს მაღალტექნოლოგიური ლაზერებით, ამიტომ მაშინდელმა ექიმებმა იპოვეს თავიანთი გზა ამ გაგანიერებული ვენების მოსპობა გავარჯერებული, ცხელი რეინის მეშვეობით, სრულიად უანესთეზიოდ.

ობიანი კური მკურნალობა
ძველ ჩინეთსა და საბერძნეთში ხორბლის დაობებული პური გამოიყენებოდა სისხლიან ჭრილობებზე დასადებად, როგორც ერთ-ერთი უებარი ანტისეპტივი ინფექციების თავიდან ასაცილებლად. ხოლო ეგვიპტეში კი მას თავზე იდებდნენ ტკივი-

ლების დროს ვინაიდან, ეგვიპტელების თქმით, თავის ტკივილი გამოწვეული იყო სულელებისგან და ღმერთებისგან პურის მიბჯენისას კი სულელები და ღმერთები ტოვებდნენ მათ და თავისუფლებდნენ ტკივილებსაგან.

ლოპოპინას სიროფი ყლის და ყურის ტკივილის დროს
დღეს რამდენაირ სიროფს აღარ შეხვდებით სააფთიაქო ქსელებში ყლის ტკივილისათვის საუკუნეების წინ კი უებარ საშუალებად მხოლოდ ლოკოინის წვენს – სიროფს მიიხნევდნენ ყურის ტკივილის დროს კი ექიმი მოუწოდებდა პაციენტს ყურში ჩაესვა ლოკოინა, რომ განუმუხტავდა ანთებას და ტკივილიც გაქრებოდა.

მუხის უხვნილი როგორც ასპირინი არაბულ სამყაროში
მე-12 საუკუნეში არაბებმა დაიპყრეს ჩრდილოეთ აფრიკის დიდი ნაწილი, მათ შორის ეგვიპტე სწორედ მაშინ იწყეს მუხის ფხვნილის სამედიცინო მიზნებისთვის გამოყენებას. რაოდენ საოცარიც არ უნდა იყოს, ეს ჯადოსნური ფხვნილი დოზირების დაცით ეფექტურად კურნავს როგორც კუჭის წყლულს, ჩვეულებრივ თავის, ასევე, კუნთებისა და უფრო ძლიერ ტკივილებს.

ნიანგის ბახმარი ფიკალი, როგორც კონტრაცეფცია
კიდევ ერთი მოყისმომგვიხედი სამედიცინო “გარღვევა” და ისევე ძველ ეგვიპტეში. ნიანგის ფეკალები იყიდებოდა და ღირდა საკმაოდ ძვირი. მამაკაცები მათ თავიანთი ქალებისათვის ყიდულობდნენ, რათა მოეთავსებინათ საშიში როგორც კონტრაცეფციის ეფექტური საშუალება თუმცა ამით თავი ჩაიგდეს საფრთხეში და გადაეყარნენ სერიოზულ ინფექციებს, ბევრმა მათგანმა ფატალურად დაასრულა სიცოცხლე ამის გამო.

იპულპით სისხლდენა დაავადებისაგან განთავისუფლების მიზნით
ძველ საბერძნეთში, ეგვიპტესა და მსოფლიოს სხვა ქვეყნებში ვენიდან სისხლდენა ითვლებოდა სხვადასხვა დაავადებისაგან თავის დაღწევის უებარ საშუალებად. თუმცადა, მათ შემთხვევაში მეთოდი მხოლოდ მაღალი წნევის დაწვევას ეხმარებოდა.

პარაფინის ცვილი დაბერების წინააღმდეგ
პარაფინის ცვილით გაახალგაზრდავება 19-ე საუკუნეში ბოტოქსის ერთ-ერთი სახე იყო, იმიტომაც შეყავდათ კანქვეშ ნაოჭების დასაფარად, ასევე ასაკში მკერდის გასამკვირვებლად და ასაწვად, თუმცა ამას მოჰყვებოდა ძალიან მტკივნეული შედეგები და თანდათან შეწყდა მსგავსი პროცედურები.

პერცხლისწყალი, როგორც უნივერსალი მედიცინაში
გჯერათ თუ არა, ვერცხლისწყალი 19-ე საუკუნის მედიცინაში ერთ-ერთი ყველაზე ეფექტური სამკურნალო საშუალება იყო სოფლისის, ტუბერკულოზის, შკივის და დეპრესიის დროს. Lincoln-იც ხშირად იღებდა დეპრესიის დროს ვერცხლისწყლის შემცველ ლურჯ აბებს, 1861 წელს შეწყვიტა, ვინაიდან მიხვდა, რომ მათ ის უკონტროლო გამოხტომებამდე მიჰყავდა. წელს აშშ-ს პრეზიდენტის მუხეუმში სწორედ ეს აბები იყო გამოყენილი და იკვლევდნენ. სამეფო ქიმიურ შემადგენლობას. აღმოჩნდა, რომ აბები იწვევდა უშილობას, ხასიათის ცვლილებასა და აყენებდა ზიანს შემეცნებით ფუნქციას.

აკვარი თაგვის “პასტა” კბილის ტკივილის დროს
ძველმა ეგვიპტელებმა დიდი წე-

ლილი შეიტანეს სამედიცინო ცივილიზაციის განვითარებაში, თუმცა ეს ის შემთხვევა არაა, როდესაც მათმა პროცედურამ გაამართლა. კერძოდ, კბილის ტკივილის დროს კლავდნენ თავს და სხვა ინგრედიენტებთან შერევით ამზადებდნენ “პასტა” ტკივილის გასაყურებლად, თუმცა მრავალი პაციენტი გარდაიცვალა მძიმე ინფექციებისაგან.

“მბრძობიანი კული” – “The powder of sympathy”
16-17 საუკუნის ევროპაში ფარიაობა ყველაზე გავრცელებული მართობითი გასართობი იყო. გამოწვეული ჭრილობების შედეგად, ხშირად ჰქონდა ადგილი ინფექციებს და ბევრი იღუპებოდა. მაღლობა Sir Kenelm Digby-ს მალამოს, ეს პრობლემაც მოგვარდა. მალამოს ინგრედიენტებს წარმოადგენდა ჭიები, ჟანგი, მუხის ფხვნილი და ღორის ტვინი. ყველაზე სასაცილო კი ის იყო რომ მოიძებნებოდნენ სულელები, ვინც ამ მალამოს ყიდულობდნენ.

ნახვარი პნოს რეჰამცია გლუპისთვის
მკურნალობის ეს სასტიკი მეთოდი დღესაც გამოიყენება თანამედროვე მედიცინაში. თუმცა უკიდურეს შემთხვევაში, როდესაც ადგილი აქვს ყელის კბოს. ეხლა თუ ეს ოპერაცია ხორციელდება ანესთეზიით და გამოცდილი ექიმების მიერ უმტკივნეულოდ, უწინ 18-საუკუნეში ღმერთმა უწყის, როგორ აყეთებდნენ ამას. ფაქტი ერთია, რომ ენაბლუების განკურნებას ამ გზით ცდილობდნენ, ახდენდნენ ნახევარი ენის რეჰექციას. თუ პაციენტს გაუმართლებდა და სისხლდენისა და საშინელი ტკივილისგან არ მოკვდებოდა, მაინც ვერ შეძლებდა ენის ვერ მიტანას, რადგან საუბარი საერთოდ აღარ შეეძლო.

თაგის კალის ტრეპანაცია (გაჰეშია)
თავის ქალის ტრეპანაცია – გაბურღვა პაციენტისათვის ყოველგვარი ანესთეზიის გარეშე ჩვეულებრივი მოვლენა იყო მედიცინის ისტორიაში შკივის, კრუნჩხვისა და ფსიქიური აშლილობის სამკურნალოდ. ეს ერთ-ერთ ქირურგიულ პროცედურად ითვლებოდა მეზოლითის პერიოდში. რაოდენ გასაოცრად და ბარბაროსულად არ უნდა ჟღერდეს, ბევრი პაციენტი გადარჩა. 21-ე საუკუნეშიც არსებობს ტრეპანაციის მეთოდი, რომელსაც ძირითადად ნეიროქირურგიულ განყოფილებაში ტვინის ტრავმული დაზიანებების დროს იყენებენ.

უჩვეულო ფაქტები პლაცებოს ეფექტის შესახებ

ადამიანის ფიზიოლოგიასა და ფსიქოლოგიასთან დაკავშირებული ფენომენებიდან პლაცებოს ეფექტი ერთ-ერთი ყველაზე უცნაური და ნაკლებად ამოხსნილი მოვლენაა. მასზე ვფელას გვსმენია, მაგალითად ის, რომ შეგვიძლია ავადმყოფობებისაგან განვფურთოთ მხოლოდ იმიტომ, რომ გვჯერა, ასე მოხდება. სხვა სიტყვებით, ვატყუებთ ორგანიზმს და ვაჯანსაღებთ მას, რაც ტვინის ძლევაში ილუზიას ამტკიცებს. თუმცა ამის გარდა არსებობს პლაცებოს ეფექტის გარკვეული ასპექტები, რომელთა ახსნა ექიმებისა და მეცნიერებისთვისაც კი რთულია.

ანტიდოპრესანტაჟი

დებრესია რომ არც ისე სასიამოვნო მოვლენაა და მას პირდაპირი კავშირი აქვს ტვინის ქიმიასთან, ამასე ორი აზრი არ არსებობს. მათი მკურნალობის მეთოდი ხშირად ანტიდოპრესანტაჟია, რადგან აქვს გარკვეული ეფექტი და უკუაგებს დებრესიას მომხმარებელთა უმეტესობაში. თუმცა კვლევები აჩვენებს, რომ პლაცებოსაც იგივე ეფექტი აქვს, თანაც გვერდითი მოვლენების გარეშე. ეს სახლზე ერთი მხრივ, არც ისე სასიამოვნოა ფარმაცევტული კომპანიებისათვის, რომლებიც ანტიდოპრესანტაჟის პოპულარობის დაკარგვის შემთხვევაში მილიარდობით დოლარს დაემშვიდობებიან. მეორე მხრივ, ეს აღმოჩენა იმედისმომცემია მათთვის, ვისაც გონებრივი ავადმყოფობა აწუხებს – ამ დაავადებების დამარცხება ქიმიკატების გარეშე იქნება შესაძლებელი.

პლაცებოს ეფექტის შედეგად დაავადებული

გაერცვლებულია მოსაზრება, რომ ქალს გაცილებით ნაკლები ალკოჰოლი სჭირდება დასათრობად, ვიდრე მამაკაცს, რადგან მათი ორგანიზმი ნაკლებად ამტანია. თუმცა შეიძლება საქმე სხვა რამეში იყოს. როგორც ჩანს, ჩვენ მართლაც შეგვიძლია თავი დავირწმუნოთ, რომ დაავადებული მკვლევარებმა დაადგინეს, რომ მათ, ვისაც სჯეროდა, რომ არაფს სვამდა (სასმელი კი რეალურად ლიმონიანი ტონიკი იყო), ნელ-ნელა უქვეითდებოდა მსჯელობის უნარი, აჩვენებს ცუდი შედეგები მარტივ ტესტებში და დაუქვეითდათ IQ.

საცხობრებელი ალბილი პლაცებოზე მოქმედებს

ამერიკელები უფრო ავლენენ იპოქონდრიის (ავადმყოფური შიში, გამონეწეული ჯანმრთელობაში დატყუებით) ნიშნებს, ვიდრე სხვა რომელიმე ერი. თუმცა ეს გასაკვირი არცაა – ამ ქვეყანაში ხომ ყოველ ფეხის ნაბიჯზე შეხვდებით სხვადასხვა წამლის რეკლამებს და სატელევიზიო სივრცეშიც არც ისე ცოტა ადგილი უჭირავთ. ამის გამო ამერიკელების გონება უფრო დიდ ეფექტს ანიჭებს ისეთ წამლებს, რომლებიც ნემსით ხვდება ორგანიზმში, ევროპელები კი პირიქით – პლაცებო აბებზე უკეთ რეაგირებენ, ვიდრე პლაცებო ინექციაზე. როგორც ჩანს, კულტურული ფაქტორები სერიოზულ გავლენას ახდენს პლაცებოს ეფექტზე. საცდელ ექსპერიმენტში წყლის მოსარჩენად გამოყენებული წამლები უკეთ მოქმედებდა გერმანიაში, ვიდრე ბრაზილიაში. მაგრამ რაც შეეხება პიპრეტონის (მაღალი არტერიული წნევა) წამლებს, ყველაზე ნაკლები გავლენა გერმანელებზე ჰქონდა. კულტურული შტრიხები აყალიბებენ ჩვენს იმედებს, შიშებსა და მოლოდინებს, რაც შესაბამის ზღვარს უწესებს პლაცებოს ეფექტს.

პლაცებო მოქმედებს გავლენაზე, როცა იგი სიამოვნოა

პლაცებოს მთავარი საიდუმლო თითქმის იმაშია, რომ პაციენტმა არ იცის სიამოვნო, იღებს უმოქმედო აბს და პეონია, რომ მორჩება, რაც ხშირად მართლდება კიდევ. თუმცა კვლევებმა აჩვენა, რომ პლაცებოს ეფექტი აგრძელებს მოქმედებას მას შემდეგაც, როცა პაციენტი აღმოაჩენს, რომ მას სიამოვნო უმალაღწერს, რაც კიდევ უფრო ხლართავს სიტუაციას. წესით, როცა ადამიანი იღებს, რომ ის პლაცებოს იღებს, ტვინმა უნდა შეწყვიტოს ტყუილზე დაფუძნებული მოქმედება ან შეასუსტოს მაინც. მაგრამ შედეგი საპირისპიროა – პოზიტიური ეფექტი გრძელდება. ეს იმას ნიშნავს, რომ ახლო თუ შორეულ მომავალში წამლის ნაცვლად ექიმები პაციენტებს დაურიგებენ შაქრის აბებს და ეტყვიან კიდევ ამის შესახებ, პაციენტები მიიღებენ უმოქმედო აბებს და გამოჯანმრთელდებიან.

პლაცებოს ეფექტი აქვს ინფორმაციას

ექიმების ჯგუფი დაინტერესდა, რა შედეგს გამოიღებდა ასომით დაავადებული ადამიანების პარანაზიტი ჭიებით დასნეულება. პაციენტები მათ ორ ჯგუფად გაყვეს, ერთი ჯგუფის წევრებს რეალურად ასნეულებდნენ პარანაზიტი ჭიებით, მეორე ჯგუფში კი უბრალოდ აფიქრებინებდნენ პაციენტებს, რომ ისინიც დაინფიცირდნენ. პირველ ჯგუფში შემავალ ადამიანებს რეალური გამოკვლევა აღენიშნებოდათ, თუმცა იგივე ეფექტი იყო მეორე ჯგუფშიც. ცხადი გახდა, რომ მთავარი მოქმედი ფაქტორი ორივეგან პლაცებოს ეფექტი ყოფილა. გასაკვირა და კვლევის დასრულების შემდეგ მონაწილეთა ნაწილმა პარანაზიტი ჭიების ორგანიზმში დატოვება არჩია, რადგან სურდათ, დადებითი შედეგები მომავალშიც გაგრძელებულიყო.

ფარადი პლაცებო უფრო ეფექტურია

ადამიანებს გვიყვარს ფორმები და ფერები. ქვეცნობიერ ღონეზე ეს ორი რამ დიდ გავლენას ახდენს ჩვენზე, ამავე დროს ჩვენი აღქმა, თუ როგორი იქნება წამლის ეფექტურობა, საზღვრავს საბოლოო შედეგსაც. აღქმა კი დიდწილად დაფუძნებულია წამლის ზომასზე, ფორმასა და ფერზე. მკვლევარებმა დაასვენეს, რომ დებრესიის მკურნალობისას ყველაზე უფრო აბები ყველაზე მეტად ეფექტურია, ხოლო წითელი აბები ადამიანს ფხიზლად ამყოფებს და ამხნეებს. მწვანე აბები მოუსვენრობას აცხრობს, თითქოს კი კუჭთან დაკავშირებულ დაავადებებს შეელოს, მაგალითად, წყლულს. რაც უფრო მეტ პლაცებო აბს იღებს ადამიანი, მით უფრო ეფექტურია შედეგი – ვინც დღეში ოთხჯერ იღებს, უკეთესი შედეგი აქვს დღეში ორჯერ მიმღებთან შედარებით. ასევე ბრუნდული სახელის მქონე აბებს უკეთესი შედეგი აქვს იმ წამლებთან შედარებით, რომლებსაც წარწერა საერთოდ არ აქვთ.

პლაცებო ოპერაციების საკმაოდ ეფექტურია

წარმოიდგინეთ, რომ დამავალი სერიოზულად და ერთადერთი გამოსავალი ქირურგიული ჩარევაა. თქვენ გადაიტანეთ შესაბამისი პროცედურები, რომლის შედეგადაც გამოკეთდით და ტკივილიც გაქრა. ახლა წარმოიდგინეთ, რომ ერთი თვის შემდეგ ექიმი გიმხელთ სიამოვნოებს – ოპერაციას რეალურად არაფერი შეუცვლია და მდგომარეობა იგივე დარჩა, მხოლოდ ნატკენი ადგილი გაჭრეს, რომ გეფიქრათ, თითქოს ყველაფერმა კარგად ჩაიარა. სწორედ ასეთი რამ მოხდა სამედიცინო ექსპერიმენტებისას, რამაც აჩვენა, რომ ოსტეოართრიტისას ჩატარებული ცრუ ოპერაციები შეიძლება ნამდვილად ეფექტური იყოს. ყველაზე კარგი სახლზე ალბათ ისაა, რომ პლაცებო ოპერაციები გაცილებით იაფია, ვიდრე ნამდვილი.

სხემის დაღვნიებული სხემი

მანო და თემურ კავაბიძის ხსოვნას

მეგობრები არ ვყოფილვართ, პირველად ორი-სამი წლის წინ მაშინ გაიცანია, როცა ჩემმა კოლეგამ, ნათია ნაცვლიშვილმა რედაქციაში მოგიწვია ჩასაწერად, როგორც ინტელექტუალთა კლუბის წევრი.

საუბარში გაირკვა, რომ შენი ღირსეული ბაბუა წლების მანძილზე იმ სკოლას თავკაცობდა, სადაც თავად ემუშაობდა პედაგოგად. კარგ კაცად, ნიჭიერ ორგანიზატორად ახასიათებდნენ უფროსი თაობის პედაგოგები ივანე ვაშკაძეს. ერთი სიტყვით, საერთო ნაცნობებიც აღმოგვაჩნდა და...

მორიდებულ სალამს შემავებელი შეხვედრისას.

ბოლოს ქუთაისში შემხვდი, თვეების წინ. სტუდენტობა მოვილოცე, ეგ იყო და ეგ!

ყოველი ჩამქრალი სიცოცხლე მძიმეა, დასანანი და გულსატკენი, მაგრამ გასაგები მიზეზების გამო ათეცდება ეს გრძობა მაშინ, როცა სამზოლად ახალგაზრდა, ნიჭიერი კაცი ტრაგიკულად მიდის.

ცეცხლს ნათეს არ დავასხამ.

სიტყვები უძლურია საყოველთაო მწუხარების გამოსახატავად.

ვერ შევძელი პატივი მიმეგო შენთვის და ჩემთვის უცნობი შენი ძამიკოსათვის ნაადრევად რომ გადასხლდით სულეთში.

ამ ციციქნა წერილით უამრავ ცრემლს ჩემი ცრემლი დავადევენ.

ნათელში იყავით, ბიჭებო!

ლევან კავაბაძე

ხსოვნა

ოთარ თაღუბაძე

მასთან პირველი ინტერვიუ ორი წლის წინ ჩავწერე. საოცრად გაიხარა, ესამოვნა ყურადღება.

სოლიდური ასაკის მიუხედავად მხნედ გამოიყურებოდა.

სოფელ ხუნჯულაურში 1935 წელს დაიბადა ბატონი ოთარ სევერიანის ძე თაღუბაძე. სამტრედიის №1 (ვაჟთა) სკოლის წარჩინებით დამთავრების შემდეგ, საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის საინჟინრო-პედაგოგიური ფაკულტეტი დაამთავრა.

თითქმის ნახევარი საუკუნე იმღვანა მან თბილისის საავიაციო ქარხანაში, სადაც სხვადასხვა პასუხსაგები თანამდებობები ეკავა.

ტექნიკურ მეცნიერებათა დოქტორი 30-ზე მეტი სამეცნიერო შრომის ავტორი გახლდათ.

ბატონი ოთარის რაციონალიზატორული წინადადებები, გამოგონებები ხელს უწყობდა საავიაციო მრეწველობის სრულყოფისა და განვითარების საქმეს.

მის მიერ ავტორთა ჯგუფთან ერთად მომზადებულ ნაშრომს, 1975 წელს, მეცნიერებისა და ტექნიკის დარგში სახელმწიფო პრემია მიენიჭა.

მაღალი ერუდიცია, სისადავე, პუნქტუალობა და ობიექტურობა, საოცარი შრომისმოყვარეობა იყო ბატონი ოთარის პიროვნულ ღირსებათაგან თვალშისაცემი.

ბოლო ხანს ღვაწლმოსილი მეცნიერი და საზოგადო მოღვაწე საქართველოს საინჟინრო აკადემიის მრჩეველი გახლდათ და მთელ ენერგიას, ცოდნასა და გამოცდილებას უმურველად უნაწილებდა ქართული ინჟინერიის წარმომადგენლებს. აქტიურად იყო ჩართული ვეტერანთა ორგანიზაციის საქმიანობაშიც.

დასანანია, რომ იგი რამდენიმე თვის წინ აღესრულა, ვალმობილი ოჯახის, საზოგადოების, სამშობლოს წინაშე.

15 აგვისტოს 81 წლისა გახდებოდა. ნათელში იყოს, არასოდეს დაივიწყებენ ღირსეულ კაცს მშობლიურ რაიონში, სოფელში...

ლევან კავაბაძე

გახეთ "სამტრედიის მაცნე" რედაქცია თანაურდნობის ნუგზარ ჯამბურიას სიძის მირაზ კვანტალიანის

გარდაცვალების გამო.

ირა, ჯონდი, ლევან გაბუნაძეები მწუხარებით იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა მირაზ გივის ძე კვანტალიანი

და თანაურდნობენ კვანტალიანებისა და ჯამბურიების ოჯახებს.

ციალა კვანტალიანი, ქეთევან და რუსუდან კობახიძეები იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა მირაზ კვანტალიანი

და თანაურდნობენ განსვენებულის ოჯახს.

ნათია ნაცვლიშვილი და კახა კვიციანი თანაურდნობენ მკაა ძაგნიძესა და ომარ ჩაჩუას მამისა და სიმამრის, ბატონი

ტარიელის

გარდაცვალების გამო.

პულოსავით!

ჩვენს უსაყვარლეს ბებოს, მედეას, დიდი სიყვარულით, გულისხმიერებით უულოცავთ დაბადების დღეს!

დედა ღვთისა იყოს მისი მფარველი!
ეამაყოს ჩვენით!
ბარბარე, ლუბა, მარი

ნანული როზაძის!

ჩვენო საყვარელო ქალბატონო, შეუდარებელი მასწავლებელი, მუსიკის დიდი ოსტატი, ალბათ, თვლაც გაგვიჭირდება, იმდენი ლამაზი დღეები გექნება ნაჩუქარი სამტრედიელებისათვის, თქვენს ხელოვნებაზე, იუმორზე რომ ბევრი არ ვილაპარაკოთ. რამდენი ცნობადი სახის იმიტაციის ნიჭი მოგცათ უფაღმა. წლებების შემდეგ როცა ვისხენებთ თქვენს სხვადასხვა იმიტაციას სამტრედიელებზე, დღესაც ღიმილს გვგვრის ვეკლას. ისეთი ქალბატონები, როგორც თქვენა ხართ, არც უნდა ბერდებოდეს და არც უნდა აკლდებოდეს საქართველოს. გულით გილოცავთ დაბადების დღეს, ვისურვებთ წელთა სიმრავლეს, ჯანმრთელობას და უღვევ ღონისძიებებს თქვენს სფეროში.

გვარაუდეთ უფალი!
№2 ბაბა-ბაღის უახლოესი მეგობრები

ნანული როზაძის!

ჩემო ლამაზო მეგობარო! კეთილი, მიმზიდველი, საოცრად დიდი იუმორის მქონე და უაღრესად ნიჭიერი, წარმატებული – ასეთი შემოიჭერი შენ ჩვენს ცნობიერებაში.

დაბადების დღეს გილოცავთ, საყვარელო ნანული, ჯანმრთელობას, შინაგან სიმშვიდეს, სიხარულსა და დიდხანს სიცოცხლეს ვისურვებთ. განუზომლად დიდი მნიშვნელობისაა შენი არსებობა ყველა შენი საყვარელი მეგობრისათვის.

უახლოესი მეგობრები

ნინო ცაიჭავაძის!

დაბადების დღეს გილოცავთ ჩვენო კარგო ქალბატონო. მშვენიერ სხეულში მშვენიერი სული ბინადრობს. უფაღმა დიდხანს ასე ლამაზად და უფრო ძლიერად გვიმყოფოს შენი თავი.

მეგობრები

პულოსავით!

ირაკლი მარჯანიშვილს!

დაბადების დღეს გილოცავთ, ირაკლი, გულიანსა და უღალატო მეგობარს! მრავალს დაესწარი, უფაღმა დაგლოცოს, მისცეს შენს ყოველ წამოწყებას საუკეთესო დასასრული!

ჯგუფი "ლადი"

ოქროს ნიღაბი თვალების ირგვლივ კანისთვის მინიმუმ 10 წელი 5 წუთში

ეს ნიღაბი თვალების ქვეშ წრეებსა და შემუპყებას მომენტალურად ხსნის. რეცეპტი ინდოეთიდან მოდის, სადაც კურკუმას არა მხოლოდ სუნელად იყენებენ საკვებში, არამედ – სილამაზისთვისაც.

კურკუმა ათვითრებს და აახალგაზრდავებს კანს. ამასთან, ოქროს ნიღაბი შეიცავს სოდას, ერთ-ერთ აქტიურ კომპონენტს, რომელიც კანის საფარში სისხლის მიმოქცევას ასტიმულირებს და წმენდს მას.

აქტიურმა ნარევემ წასმის შემდეგ შესაძლებელია, კანის სიწითლე გამოიწვიოს, მაგრამ ნუ შეშინდებით, სიწითლე 1 საათში გაივლის, ეფექტი კი არაჩვეულებრივი იქნება.

ნიღაბი თვალის ირგვლივ კანისთვის

საჭირო მასალა

- 0.5 ს. კ. კურკუმა
- 1 ს. კ. სოდა
- 2 წვეთი ლიმონის წვენი

გამოყენების წესი

მომზადეთ ფაფისებრი მასა ყველა ინგრედიენტისგან. თუ მგრძობიარე კანი გაქვთ, ლიმონის წვენი ტონიკით ან წყლით ჩაანაცვლეთ.

წაისვით ოქროს ნიღაბი თვალების ირგვლივ და გაიჩერეთ 15 წუთით.

დაიბანეთ გრილი წყლით. წაისვით დამატენიანებელი კრემი.

ჩაიტარეთ პროცედურა 3 დღეში ერთხელ. გამაახალგაზრდავებელ ეფექტს მალევე შეამჩნევთ. წვრილი ნოჯები და შავი ლაქები სრულად გაქრება, კანი გადიაუფლება.

საფუხით დამზადებული 3 სუპერნიღაბი თმის სწრაფად ზეციისთვის

თუკი გსურთ, სწრაფად გაიზარდოთ თმა, აირჩიეთ ქვემოთ მოცემული ნიღაბიდან რომელიმე და ჩაიტარეთ პროცედურა კვირაში ერთხელ.

1. 30 გრამი საფუარი გახსენით 1 ს. კ. წყალში, დაუმატეთ 2 ს. კ. წიწაკის ნაყენი და წაისვით თმაზე. გაიჩერეთ 20 წუთი და ჩამოიბანეთ ჩვეულებრივი შამპუნით.

2. რამდენიმე ს. კ. ნებისმიერი ბალახის ნახარშიში (შემთბარი) გახსენით 1 ჩ. კ. საფუარი და გააჩერეთ ნახევარი საათი. შემდეგ დაუმატეთ ერთი კვერცხის გული, 1 ს. კ. ბირენის ზეთი და რამდენიმე წვეთი რომელიმე ეთერზეთი. ყველაფერი კარგად აურიეთ და შეიზილეთ თმის ძირებში. შეიფუთეთ და გაიჩერეთ 1 საათი. შემდეგ ჩამოიბანეთ.

ამ ნიღაბის გაკეთება კვირაში 2-ჯერაც შეგიძლიათ.

3. 1 ს. კ. მშრალი საფუარი გახსენით 2 ს. კ. შემთბარ წყალში, დაუმატეთ 1 ჩ. კ. შაქარი და გააჩერეთ ერთი საათი. დაუმატეთ 1 ს. კ. თაფლი და 2 ჩ. კ. მდოგვის ფხვნილი.

ნიღაბი შეიზილეთ თმის ძირებში, გაიჩერეთ 1 საათი, შემდეგ ჩამოიბანეთ ჩვეულებრივი შამპუნით.

საკმარისია მისი გამოყენება კვირაში ერთხელ.

რედაქციის მისამართი:

სამბრაძის რესპუბლიკის ქ. №6

ტელ: 790 391839

დირექტორი ბექან გოგია

მთავარი რედაქტორი ქეთევან ჭაჭავაძე

გამომშვეები რედაქტორი თამაზ ბაბუნაშვილი

პასუხისმგებელი მდივანი ლევან ბაბუნაშვილი

კომპიუტერული უზრუნველყოფა მამა პაპაძე